

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងសម្បត្តិរួម របស់ប្តីប្រពន្ធ

រៀបចំដោយ៖

ក្រុមការងារសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និង
វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

ចែករំលែកដោយ៖ មេធាវីកម្រាច្យាម៉

www.legalcodelawfirm.com

www.facebook.com/legalcodelawfirm

App Store & Play Store : LEGAL CODE LIBRARY (មន្ត្រីរាល់យកម្រាច្យាម៉)

Rule- JICA seminar 6

ប្រព័ន្ធខ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ

ក្រុមការងារសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

កាលបរិច្ឆេទ: ថ្ងៃទី០៤ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦

ទីកន្លែង: សហសាល B, RULE

1

តើប្រព័ន្ធខ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធជាអ្វី?

2

[តើប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធជាអ្វី?]

តើប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ បញ្ញត្តិនៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណីនៃប្រទេស កម្ពុជានៅត្រង់ចំណុចណា?

- គន្លឹះទី ១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ
- គន្លឹះទី ២ បុគ្គល
- គន្លឹះទី ៣ សិទ្ធិប្រក្សក្ស
- គន្លឹះទី ៤ កាតព្វកិច្ច
- គន្លឹះទី ៥ កិច្ចសន្យាសំខាន់ៗ និង អំពើអនីត្យានុកូល
- គន្លឹះទី ៦ ការធានាកាតព្វកិច្ច
- គន្លឹះទី ៧ ញាតិ**
- គន្លឹះទី ៨ សន្តតិកម្ម
- គន្លឹះទី ៩ អវសានប្បញ្ញត្តិ

[តើប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធជាអ្វី?]

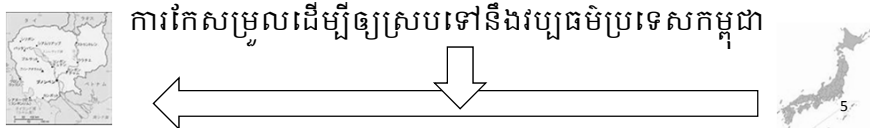
តើប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ បញ្ញត្តិនៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណីនៃប្រទេស កម្ពុជានៅត្រង់ចំណុចណា?

- គន្លឹះទី ៧ ញាតិ
- ជំពូកទី ១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ
- ជំពូកទី ២ កំដាប់ពាក្យ
- ជំពូកទី ៣ អាពាហ៍ពិពាហ៍**
- ផ្នែកទី ១ ការបង្កើតអាពាហ៍ពិពាហ៍
- ផ្នែកទី ២ អានុភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍
- ផ្នែកទី ៣ ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ**
- ផ្នែកទី ៤ ការលែងលះ
- ជំពូកទី ៤ ឪពុកម្តាយ និង កូន
- ជំពូកទី ៥ អំណាចមេបា
- ជំពូកទី ៦ អាណាព្យាបាល
- ជំពូកទី ៧ ហិក្ខុបត្តិ
- ជំពូកទី ៨ អាហារកាតព្វកិច្ច

[តើប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធជាអ្វី?]

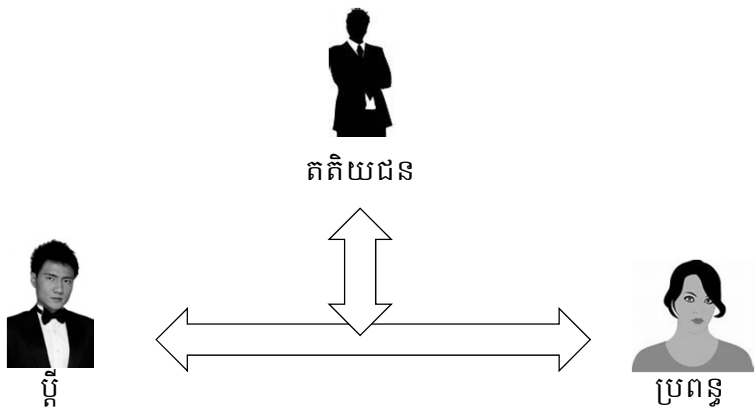
ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ គឺជាវិធានដើម្បីកំណត់ថា តើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ប្តីប្រពន្ធជារបស់អ្នកណា។ ទំនាក់ទំនងប្តីប្រពន្ធ មានលក្ខណៈខុសៗគ្នាទៅតាមវប្បធម៌របស់ប្រទេសនីមួយៗ។ ដូច្នេះហើយ ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិក៏មានភាពខុសៗគ្នាទៅតាមប្រទេសផងដែរ។

ក្រុមរដ្ឋប្បវេណីប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយយកគម្របតាមក្រុមរដ្ឋប្បវេណីប្រទេសជប៉ុន ប៉ុន្តែ មិនមែនចម្លងយកទាំងស្រុងពីក្រុមរដ្ឋប្បវេណីប្រទេសជប៉ុននោះទេ គឺ បានកែប្រែដើម្បីឲ្យស្របទៅតាមវប្បធម៌និង សង្គមរបស់ប្រទេសកម្ពុជា។ ចំពោះប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធនេះផងដែរ ដើម្បីធ្វើឲ្យស្របទៅនឹងវប្បធម៌ និង សង្គមរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ដូច្នេះបានបង្កើតប្រព័ន្ធដែលមានលក្ខណៈខុសគ្នាទៅនឹងក្រុមរដ្ឋប្បវេណីប្រទេសជប៉ុន។

[តើប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធជាអ្វី?]

នៅពេលដែលធ្វើការសិក្សាអំពីប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ ត្រូវតែពិចារណាលើទំនាក់ទំនង២។ ពោលគឺ ទំនាក់ទំនងប្តីប្រពន្ធ និង ទំនាក់ទំនងគតិយជន។

ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិភាគកិច្ចសន្យា និង ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់

[ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិភាគកិច្ចសន្យា និង ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់]

ប្តីប្រពន្ធអាចសម្រេចចិត្តដោយសេរីអំពីទំនាក់ទំនងទ្រព្យរបស់ខ្លួន។ កិច្ចសន្យា រវាងប្តីប្រពន្ធបែបនេះ ហៅថា កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ។ ម្យ៉ាងទៀត ប្រព័ន្ធដែលធ្វើការសម្រេចអំពីទំនាក់ទំនងទ្រព្យសម្បត្តិភាគរយៈកិច្ចសន្យាទ្រព្យ សម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ហៅថា ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិភាគកិច្ចសន្យា។

ក្នុងករណីដែលប្តីប្រពន្ធមិនបានធ្វើកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ទំនាក់ទំនង អំពីទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ប្តីប្រពន្ធ នឹងត្រូវសម្រេចដោយវិធានច្បាប់។ ប្រព័ន្ធបែប នេះហៅថា ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់។

ក្រុមរដ្ឋប្បវេណីបញ្ញត្តិអំពីផ្នែកនៃប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិភាគកិច្ចសន្យាមុន ហើយ បន្ទាប់មកបញ្ញត្តិអំពីប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់តាមក្រោយ។ ប៉ុន្តែ នៅក្នុងសង្គមជាក់ស្តែង កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ស្ទើរតែមិនទាន់ បានគេយកមកប្រើប្រាស់នៅឡើយ។ ដូច្នេះ ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ ដោយច្បាប់មានលក្ខណៈសំខាន់ជាង។

ហេតុនេះ នៅក្នុងសិក្ខាសាលានេះ នឹងសិក្សាអំពីប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ ដោយច្បាប់ជាមុន។

[ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក និង ទ្រព្យសម្បត្តិរួម]

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧២

ទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែកដែលស្ថិតនៅក្រោមកម្មសិទ្ធិរបស់សហព័ទ្ធណាម្នាក់ ៖

ក. ទ្រព្យសម្បត្តិដែលសហព័ទ្ធមាននៅមុនពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។

ខ. ទ្រព្យសម្បត្តិដែលសហព័ទ្ធទទួលបានដោយប្រទានកម្ម សន្តតិកម្ម អថ្វីយទាន នៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍។

គ. ទ្រព្យសម្បត្តិជាតម្លៃតប ដែលទទួលបានពីការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុច ក និង ចំណុច ខ ខាងលើនេះ។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៣

ទ្រព្យសម្បត្តិរួម គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិគាំងឡាយ ដែលប្តីប្រពន្ធទាំងសងខាង ឬ តែម្ខាងទទួលបាននៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ លើកលែងតែទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ក្នុងចំណុច ខ និង ចំណុច គ នៃមាត្រា ៩៧២ (ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក) ខាងលើនេះ។

[ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក និង ទ្រព្យសម្បត្តិរួម]

ករណីសិក្សា

សីហា និងស្រីពៅគឺ ជានិស្សិតនៃសាលាករិទ្យាល័យRULE និងមិត្តរួមផ្ទះគ្នា។ សីហាកំពុងរស់នៅជាមួយនឹងឪពុកម្តាយ និង បងប្អូននៅផ្ទះរបស់ខ្លួននៅទីក្រុងភ្នំពេញ។ ឪពុកម្តាយរបស់សីហាបានទិញម៉ូតូម៉ាកហុងដាឌ្រីម ឲ្យសីហាដើម្បីជាមធ្យោបាយធ្វើដំណើរទៅរៀន។ សីហាបានរៀនបញ្ចប់ការសិក្សាពី RULE ហើយបានធ្វើការនៅធនាគារនៅទីក្រុងភ្នំពេញ។ សីហាបានសន្សំលុយហើយបានទិញរថយន្តជុះមួយគ្រឿងម៉ាកកាមរី។ ក្រៅពីនេះ សីហាមានលុយចំនួន៥០០ដុល្លារសន្សំនៅក្នុងគណនីធនាគារ។

ដូច្នេះ ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់សីហាបច្ចុប្បន្ន រួមមាន ម៉ូតូម៉ាកហុងដាឌ្រីម រថយន្តកាមរី និង លុយសន្សំចំនួន៥០០ដុល្លារ។

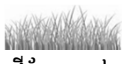

[ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក និង ទ្រព្យសម្បត្តិរួម]

ស្រីពៅ មានស្រកកំណើតនៅខេត្តបាត់ដំបង។ នាងបានសាច់ញាតិឲ្យរស់នៅផ្ទះ ជាមួយនៅទីក្រុងភ្នំពេញ។ ឪពុករបស់នាង ជាកសិករធ្វើស្រែនៅក្នុងភូមិ កសិដ្ឋានមួយនៅខេត្តបាត់ដំបង ហើយគាត់មានដីស្រែមួយចំនួន។ ប៉ុន្តែ នៅ ពេលដែលស្រីពៅរៀនឆ្នាំទី៣ នៅសាលាករិទ្យាល័យ ឪពុករបស់នាងបានស្លាប់ នៅមន្ទីរពេទ្យ។ ហើយ ស្រីពៅបានទទួលសន្តតិកម្មដីស្រែ១ដុំ នៅខេត្តបាត់ដំបង។ នាងបានពឹងឲ្យបងប្រុសដែលរស់នៅខេត្តបាត់ដំបងជួយធ្វើស្រែនៅលើដីស្រែ នោះឲ្យ។ ខណៈពេលដែលស្រីពៅកំពុងរៀននៅ RULE នាងធ្វើជាគ្រូបង្រៀន ភាសាអង់គ្លេសតាមផ្ទះជាលក្ខណៈក្រៅម៉ោង ហើយបានសន្សំលុយ និងបាន ទិញម៉ូតូ SUZUKI NEX មួយគ្រឿង។ ក្រោយពីស្រីពៅបានបញ្ចប់ការសិក្សានៅ RULE នាងបានចូលធ្វើការនៅក្រុមហ៊ុនទេសចរណ៍។ ស្រីពៅមានលុយសន្សំ នៅក្នុងគណនីធនាគារចំនួន៣០០ដុល្លារ។ ដូច្នោះ ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ស្រីពៅបច្ចុប្បន្នមាន ដីស្រែនៅបាត់ដំបង ម៉ូតូ SUZUKI NEX និង លុយសន្សំចំនួន ៣០០ដុល្លារ។

[ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក និង ទ្រព្យសម្បត្តិរួម]

ក្រោយពី សីហា និង ស្រីពៅបានបញ្ចប់ការសិក្សានៅ RULE ពួកគេបានចាប់ ផ្តើមស្រលាញ់គ្នា។ បន្ទាប់មក ៣ឆ្នាំក្រោយ ពេលដែលពួកគេទាំង២មានអាយុ ២៥ឆ្នាំ ក៏បានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។ អ្នកទាំង ២ ជួលផ្ទះរស់នៅជិតច្បារអំពៅ។ ថ្លៃឈ្នួលផ្ទះក្នុងមួយខែគឺ ១០០ដុល្លារ។ ក្រោយពីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ អ្នកទាំង២ បានទិញទូរទស្សន៍។ ក្រោយមកនៅពេលដែលម្តាយរបស់ស្រីពៅដែលមកពី ខេត្តបាត់ដំបងមកលេងភ្នំពេញ គាត់បានទិញកង្ហារឲ្យអ្នកទាំង២។ ហើយ ម្តាយ របស់ស្រីពៅបានទិញខ្សែកឲ្យស្រីពៅផងដែរ។ ប្រាក់ខែរបស់សីហាក្នុងមួយខែ គឺ ៤០០ដុល្លារ ឯស្រីពៅគឺ ៣០០ដុល្លារ។ ដូច្នោះ សរុប ៧០០ដុល្លារ។ អ្នកទាំង២ ចំណាយ៥០០ដុល្លារពីប្រាក់នោះដើម្បីជីវភាព រស់នៅ ហើយសន្សំលុយចំនួន ២០០ដុល្លារ។ ប្រាក់ដែលសន្សំនោះ គឺបញ្ចូល ទៅក្នុងគណនីធនាគារដែលដាក់ឈ្មោះរបស់ស្រីពៅ។ បច្ចុប្បន្ន ប្រាក់សន្សំរបស់ អ្នកទាំង២ មាន ៣០០០ដុល្លារ។

តើនៅក្នុងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកទាំង២ ទ្រព្យសម្បត្តិណាជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយ ឡែក និងទ្រព្យសម្បត្តិណាជាទ្រព្យសម្បត្តិរួម?

[ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក និង ទ្រព្យសម្បត្តិរួម]		 NEX	 ដីស្រែនៅ ខេត្តបាត់ដំបង
 ថ្មើម	 សីហា	 ស្រីពៅ	 រថយន្តកាមរី
 ប្រាក់សន្សំមុនរៀប អាពាហ៍ពិពាហ៍ ចំនួន ៥០០ដុល្លារ			 ប្រាក់សន្សំមុនរៀប អាពាហ៍ពិពាហ៍ ចំនួន ៣០០ដុល្លារ
			 ខ្សែកដែលទទួល បានពីម្តាយ
<p>ក្រុមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧២ ទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែកដែលស្ថិតនៅក្រោមកម្មសិទ្ធិរបស់សហព័ទ្ធ ណាម្នាក់ ៖</p> <ul style="list-style-type: none"> ក. ទ្រព្យសម្បត្តិដែលសហព័ទ្ធមាននៅមុនពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។ ខ. ទ្រព្យសម្បត្តិដែលសហព័ទ្ធទទួលបានដោយប្រទានកម្ម សន្តតិកម្ម អច្ឆ័យទាន នៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍។ គ. ទ្រព្យសម្បត្តិជាតម្លៃតប ដែលទទួលបានពីការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុច ក និង ចំណុច ខ ខាងលើនេះ។ 			

[ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក និង ទ្រព្យសម្បត្តិរួម]		 NEX	 ដីស្រែនៅ ខេត្តបាត់ដំបង		
 ថ្មើម	 សីហា	 ស្រីពៅ	 រថយន្តកាមរី		
 ប្រាក់សន្សំមុនរៀប អាពាហ៍ពិពាហ៍ ចំនួន ៥០០ដុល្លារ			 ទូរទស្សន៍	 កង្ហារ	 ប្រាក់សន្សំរុក្ខាយពី រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ចំនួន ៣០០០ដុល្លារ
				 ប្រាក់សន្សំមុនរៀប អាពាហ៍ពិពាហ៍ ចំនួន ៣០០ដុល្លារ	 ខ្សែកដែលទទួល បានពីម្តាយ
<p>ក្រុមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៣ ទ្រព្យសម្បត្តិរួម គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិទាំងឡាយ ដែលប្តីប្រពន្ធទាំងសងខាង ឬ តែម្ខាង ទទួលបាននៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ លើកលែងតែទ្រព្យសម្បត្តិដែល កំណត់ក្នុងចំណុច ខ និង ចំណុច គ នៃមាត្រា ៩៧២ (ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក) ខាងលើនេះ។</p>					

[ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក និង ទ្រព្យសម្បត្តិរួម]

តើកម្មសិទ្ធិអវិភាគជាអ្វី

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ២០២

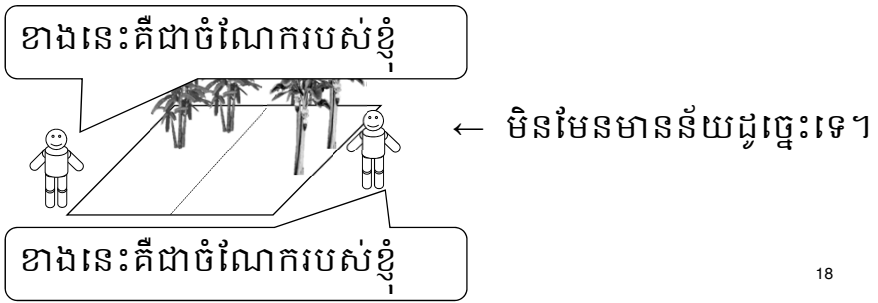
ស្ថានភាពដែលបុគ្គលច្រើននាក់មានកម្មសិទ្ធិស្របទៅតាមភាគ
ចំណែករបស់ខ្លួនដែលគិតទៅតាមចំនួននៅលើទ្រព្យតែមួយ ហៅ
ថា កម្មសិទ្ធិអវិភាគ។

[ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក និង ទ្រព្យសម្បត្តិរួម]

តើកម្មសិទ្ធិអវិភាគជាអ្វី?

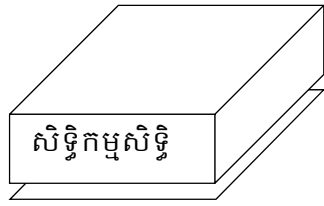
ឧទាហរណ៍ថា ខ្ញុំមានចំណែកនៃទ្រព្យរួមចំនួន៥០%ទៅលើដីមួយ
នោះមិនមែនមានន័យថា ខ្ញុំជាម្ចាស់ពាក់កណ្តាលខាងលិច ឬ មាន
សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិទៅលើពាក់កណ្តាលខាងកើតនៃដីនោះ នោះទេ។
ដូច្នោះ មានន័យថា ខ្ញុំមានសិទ្ធិពាក់កណ្តាលទៅលើសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិ
ទាំងស្រុងនៃដីនោះ។

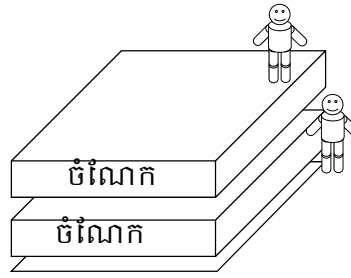
[ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក និង ទ្រព្យសម្បត្តិរួម]

តើកម្មសិទ្ធិអវិភាគជាអ្វី?

ឧទាហរណ៍ថា ខ្ញុំមានចំណែកនៃទ្រព្យរួមចំនួន៥០%ទៅលើដីមួយ នោះមិនមែនមានន័យថា ខ្ញុំជាម្ចាស់ពាក់កណ្តាលខាងលិច ឬ មានសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិលើទៅពាក់កណ្តាលខាងកើតនៃដីនោះ នោះទេ។ ដូច្នោះ មានន័យថា ខ្ញុំមានសិទ្ធិពាក់កណ្តាលទៅលើសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិទាំងស្រុងនៃដីនោះ។

កម្មសិទ្ធិផ្ទាល់ខ្លួន

ទ្រព្យរួម

**ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់
ការទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាពចំពោះ
ភាគពួកវា**

[ការទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាពចំពោះភាគពូកិច្ច]

ក្រុមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៥

ប្តីប្រពន្ធត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាព ចំពោះភាគពូកិច្ចដែលកំណត់ខាងក្រោមនេះ ៖

ក. សោហ៊ុយដើម្បីរក្សាជីវភាពរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ និង សោហ៊ុយដើម្បីការអប់រំ ឬ ការព្យាបាល ថែទាំកូន ជាអាទិ៍។

ខ. ភាគពូកិច្ច និង ករណីយកិច្ចផ្សេងៗទៀត ដែលប្តី ឬ ប្រពន្ធទាំងសងខាងបានព្រមព្រៀងតាមលិខិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ជាមួយម្ចាស់បំណុល នៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬ ភាគពូកិច្ច និង ករណីយកិច្ចផ្សេងៗទៀត ដែលប្តី ឬ ប្រពន្ធណាម្នាក់បានទទួលបន្ទុក ដោយមានការយល់ព្រមតាមលិខិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ពីប្រពន្ធ ឬ ប្តីម្ខាងទៀត នៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍។

គ. សោហ៊ុយដើម្បីគ្រប់គ្រង និង រក្សាទ្រព្យសម្បត្តិរួម។ ²¹

[ការទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាពចំពោះភាគពូកិច្ច]

ករណីសិក្សា

ក្រោយពីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ៣ឆ្នាំក្រោយមក ស្រីពៅបានបង្កើតកូនប្រុសម្នាក់ឈ្មោះ ចិត្រាក្រោយពីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ៥ឆ្នាំ ប្រាក់សន្សំរបស់សីហា និង ស្រីពៅបានកើនឡើងដល់ ១២០០០ដុល្លារ។ អ្នកទាំង២ បានគិតថានឹងទិញផ្ទះល្វែងនៅក្បែរពោធិ៍ចិនតុង។ ផ្ទះនោះ មានតម្លៃសរុបរួមទាំងដី ៥០០០០ដុល្លារ។ ដូច្នោះ អ្នកទាំង ២ បានខ្ចីលុយពីធនាគារចំនួន ៤០០០០ដុល្លារ ហើយបានដកលុយរបស់ខ្លួនឯង ចំនួន១០០០០ដុល្លារសរុប ៥០០០០ដុល្លារ បង់ទៅឲ្យអ្នកលក់ ហើយបានទិញយកផ្ទះនោះ។ អ្នកទាំង ២ បានធ្វើកិច្ចសន្យាឥណទានជាមួយនឹងធនាគារ។ កិច្ចសន្យាឥណទាននោះ មានខ្លឹមសារថា នឹងសងប្រាក់កម្ចីទាំងអស់ចំនួន៤០០០០ដុល្លារ ដោយធ្វើការសងចំនួនប្រាក់៤០០ដុល្លារជារៀងរាល់ខែ រយៈពេល ១០០ខែ ស្មើនឹង៨ឆ្នាំ៤ខែ។ សីហា និង ស្រីពៅ បានចុះហត្ថលេខាទាំងពីរ នាក់ក្នុងនាមជាកូនបំណុល លើកិច្ចសន្យាឥណទាននោះ។ អ្នកទាំងពីរ បានចុះបញ្ជីជាក់ឈ្មោះរួមថា សីហា និង ស្រីពៅ ចំពោះដីនិងផ្ទះថ្មីនោះ។

[ការទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាពចំពោះកាតព្វកិច្ច]

ករណីសិក្សា

ចិត្រាដែលជាកូនរបស់សីហា និង ស្រីពៅ មានជម្ងឺបេះដូងតាំងពីកំណើត។ ដើម្បីព្យាបាលជម្ងឺនោះ ចាំបាច់ត្រូវតែទទួលការវះកាត់នៅមន្ទីរពេទ្យក្នុងទីក្រុងប៉ាងកក។ ដើម្បីព្យាបាលចាំបាច់ត្រូវចំណាយប្រាក់សរុបចំនួន១០០០០ដុល្លារ។ ដូច្នោះ សីហា បានខ្ចីលុយពីមិត្តភក្តិរៀននៅសាកលវិទ្យាល័យចំនួន១០០០០ដុល្លារ។ សីហា និងស្រីពៅ បានយកចិត្រាទៅធ្វើការវះកាត់នៅមន្ទីរពេទ្យក្នុងទីក្រុងប៉ាងកក ហើយជម្ងឺរបស់ចិត្រាក៏បានជាសះស្បើយ។

[ការទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាពចំពោះកាតព្វកិច្ច]

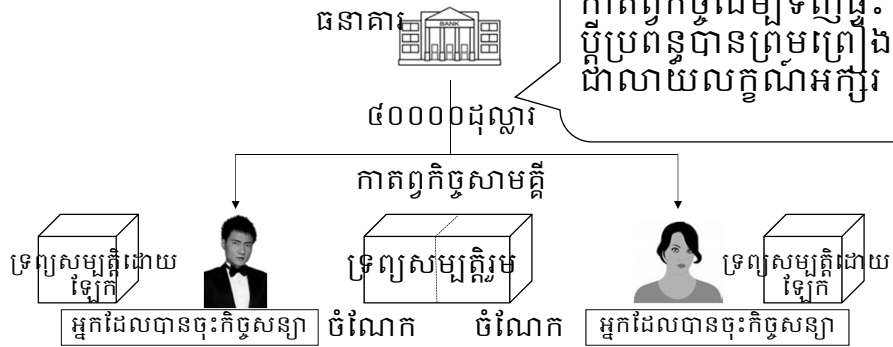
ករណីសិក្សា

សីហាគិតថា ចង់មានទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងវស្សីដែលជាសិស្សប្អូននៅកន្លែងធ្វើការដោយសំងាត់ មិនឲ្យស្រីពៅដឹង។ ដូច្នោះ សីហាបានខ្ចីលុយពីប្អូនប្រុសចំនួន១០០០ដុល្លារ ហើយបានទិញទូរស័ព្ទ សំលៀកបំពាក់ និង គ្រឿងអលង្ការ។ បន្ទាប់មកបានធ្វើជាកាដូឲ្យទៅវស្សី។

តើសីហា និង ស្រីពៅត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាពចំពោះកាតព្វកិច្ចខាងក្រោមនេះដែរឬទេ?

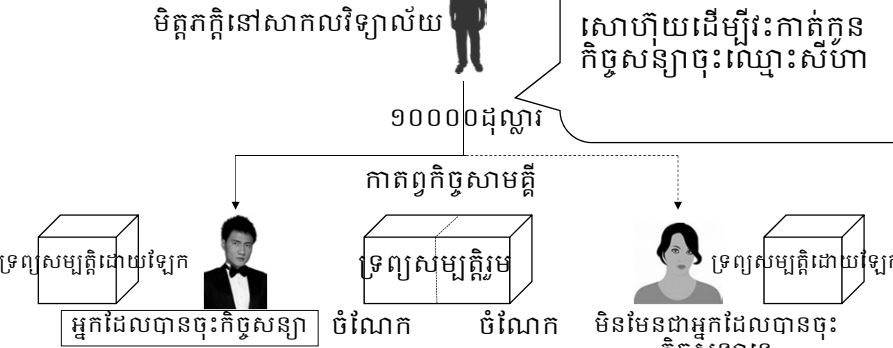
- កាតព្វកិច្ចចំពោះធនាគារនូវប្រាក់ចំនួន៥០០០០ដុល្លារ
- កាតព្វកិច្ចចំពោះមិត្តភក្តិរៀនសាកលវិទ្យាល័យជាមួយសីហានូវប្រាក់ចំនួន១០០០០ដុល្លារ
- កាតព្វកិច្ចចំពោះប្អូនប្រុសរបស់សីហានូវប្រាក់ចំនួន១០០០ដុល្លារ

[ការទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាពចំពោះកាតព្វកិច្ច]

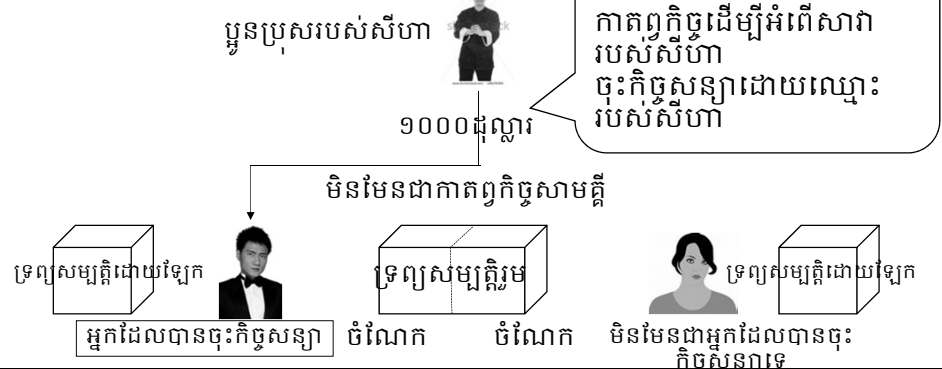
ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៥
 ប្តីប្រពន្ធត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាព ចំពោះកាតព្វកិច្ចដែលកំណត់ខាងក្រោមនេះ ៖
 ក. សោហ៊ុយដើម្បីរក្សាជីវភាពរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ និង សោហ៊ុយដើម្បីការអប់រំ ឬ ការព្យាបាល ថែទាំ កូន ជាអាទិ៍។
 ខ. កាតព្វកិច្ច និង ករណីយកិច្ចផ្សេងៗទៀត ដែលប្តី ឬ ប្រពន្ធទាំងសងខាងបានព្រមព្រៀងតាម លិខិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ជាមួយម្ចាស់បំណុល នៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬ កាតព្វកិច្ច និង ករណីយកិច្ចផ្សេងៗទៀត ដែលប្តី ឬ ប្រពន្ធណាម្នាក់បានទទួលបន្ទុក ដោយមានការយល់ព្រមតាមលិខិត ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ពីប្តីប្រពន្ធ ឬ ប្តីម្ខាងទៀត នៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍។
 គ. សោហ៊ុយដើម្បីគ្រប់គ្រង និង រក្សាទ្រព្យសម្បត្តិរួម។

[ការទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាពចំពោះកាតព្វកិច្ច]

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៥
 ប្តីប្រពន្ធត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាព ចំពោះកាតព្វកិច្ចដែលកំណត់ខាងក្រោមនេះ ៖
 ក. សោហ៊ុយដើម្បីរក្សាជីវភាពរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ និង សោហ៊ុយដើម្បីការអប់រំ ឬ ការព្យាបាល ថែទាំ កូន ជាអាទិ៍។
 ខ. កាតព្វកិច្ច និង ករណីយកិច្ចផ្សេងៗទៀត ដែលប្តី ឬ ប្រពន្ធទាំងសងខាងបានព្រមព្រៀងតាម លិខិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ជាមួយម្ចាស់បំណុល នៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬ កាតព្វកិច្ច និង ករណីយកិច្ចផ្សេងៗទៀត ដែលប្តី ឬ ប្រពន្ធណាម្នាក់បានទទួលបន្ទុក ដោយមានការយល់ព្រមតាមលិខិត ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ពីប្តីប្រពន្ធ ឬ ប្តីម្ខាងទៀត នៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍។
 គ. សោហ៊ុយដើម្បីគ្រប់គ្រង និង រក្សាទ្រព្យសម្បត្តិរួម។

[ការទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាពចំពោះកាតព្វកិច្ច]

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៥
 ប្តីប្រពន្ធត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាព ចំពោះកាតព្វកិច្ចដែលកំណត់ខាងក្រោមនេះ ៖
 ក. សោហ៊ុយដើម្បីរក្សាជីវភាពរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ និង សោហ៊ុយដើម្បីការអប់រំ ឬ ការព្យាបាល ថែទាំ កូន ជាអាទិ៍។
 ខ. កាតព្វកិច្ច និង ករណីយកិច្ចផ្សេងៗទៀត ដែលប្តី ឬ ប្រពន្ធទាំងសងខាងបានព្រមព្រៀងតាម លិខិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ជាមួយម្ចាស់បំណុល នៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬ កាតព្វកិច្ច និង ករណីយកិច្ចផ្សេងៗទៀត ដែលប្តី ឬ ប្រពន្ធណាម្នាក់បានទទួលបន្ទុក ដោយមានការយល់ព្រមតាមលិខិត ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ពីប្តីប្រពន្ធ ឬ ប្តីម្នាក់ទៀត នៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍។
 គ. សោហ៊ុយដើម្បីគ្រប់គ្រង និង រក្សាទ្រព្យសម្បត្តិរួម។

**ប្រព័ន្ធគ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់
 ការចាត់ចែងគ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ**

[ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ]

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៦

១. បើគ្មានការយល់ព្រមពីប្តីប្រពន្ធទាំងសងខាងទេ ទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធមិនអាចយកទៅលក់ ឬ ធ្វើការចាត់ចែងផ្សេងទៀតបានឡើយ។

២. ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើក៏ដោយ បើមានស្ថានភាពមិនអាចជៀសវាងបានសម្រាប់ការថែទាំជីវភាពរួមក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង ដើម្បីរក្សាជីវភាពរស់នៅ នោះប្តីប្រពន្ធឈ្នាម្នាក់ អាចលក់ ឬ ធ្វើការចាត់ចែងផ្សេងទៀត នូវទ្រព្យសម្បត្តិរួមបាន ដោយទទួលបានការអនុញ្ញាតពីតុលាការ។

៣. ក្នុងករណីដែលប្តី ឬ ប្រពន្ធឈ្នាម្នាក់ បានលក់ ឬ ធ្វើការចាត់ចែងផ្សេងទៀតនូវទ្រព្យសម្បត្តិរួម ដោយគ្មានការយល់ព្រមពីសហព័ទ្ធម្ខាងទៀតផង និង គ្មានការអនុញ្ញាតពីតុលាការផង សហព័ទ្ធដែលមិនបានផ្តល់ការយល់ព្រម អាចទាមទារឲ្យលុបចោលនូវការចាត់ចែងនោះ ទៅតុលាការបាន នៅក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) ឆ្នាំ គិតចាប់ពីពេលដែលបានដឹងអំពីការចាត់ចែងនោះ បើទ្រព្យសម្បត្តិរួមដែលត្រូវបានចាត់ចែងនោះ ជាអចលនវត្ថុនៃការអាស្រ័យនៅ និង នៅក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ គិតចាប់ពីពេលដែលបានដឹងអំពីការចាត់ចែងនោះ បើទ្រព្យសម្បត្តិរួមដែលត្រូវបានចាត់ចែងនោះ ជាទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងៗ។

[ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ]

ករណីសិក្សា

សីហា និង ស្រីពៅបានទិញផ្ទះល្វែងដែលនៅជិតពោធិ៍ចិនតុង និង ចាប់ផ្តើមស្នាក់នៅទីនោះជាមួយនិងកូនឈ្មោះចិត្រា។ ប៉ុន្តែ សីហាបានចាប់ផ្តើមទំនាក់ទំនងលួចលាក់ជាមួយសិស្សប្អូនឈ្មោះរស្មី ដោយមិនឲ្យស្រីពៅដឹង។ បន្ទាប់មក ១ឆ្នាំក្រោយ សីហាបានចេញពីផ្ទះនៅពោធិ៍ចិនតុង ហើយបានចាប់ផ្តើមរស់នៅជាមួយរស្មីនៅផ្ទះក្បែរជ្រោយចង្វា។ សីហាបានផ្លាស់ប្តូរលេខទូរស័ព្ទថ្មី និងឈប់ធ្វើការទាក់ទងជាមួយនឹងស្រីពៅ។ ម្យ៉ាងទៀត សីហាបានឈប់ផ្តល់ប្រាក់សម្រាប់ជីវភាពឲ្យទៅស្រីពៅ។ ស្រីពៅចាំបាច់ត្រូវបង់ប្រាក់ ៤០០ដុល្លារនៃប្រាក់ឥណទានជារៀងរាល់ខែដោយម្នាក់ឯង។

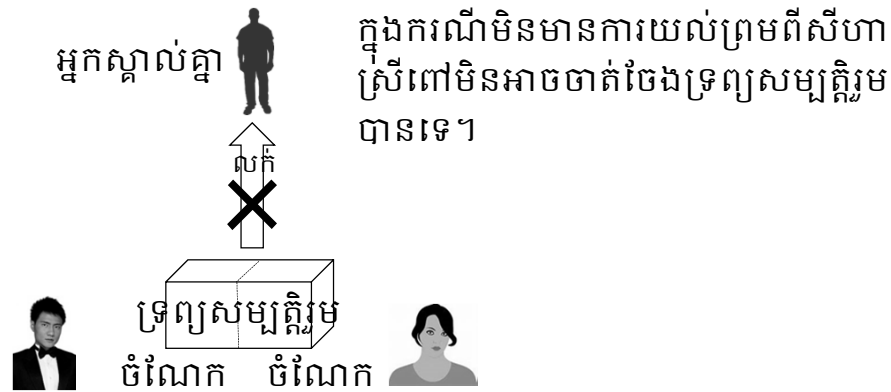
ហើយ ស្រីពៅចាំបាច់ត្រូវបង់ថ្លៃទូរស័ព្ទ ថ្លៃទឹក ថ្លៃហ្គាស ថ្លៃម្ហូបអាហារ ថ្លៃជីវភាពផ្សេងទៀតទាំងអស់ដោយម្នាក់ឯង។ ថ្លៃជីវភាពទាំងនេះគឺ សរុបប្រហែលជា៣០០ដុល្លារជារៀងរាល់ខែ។

[ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ]

ករណីសិក្សា

ដូច្នោះ ស្រីពៅគិតថា នឹងលក់ផ្ទះនៅពោធិ៍ចិនតុងឲ្យទៅតតិយជន ហើយដើរទៅនៅផ្ទះថោកៗ។ ស្រីពៅបានស្វែងរកអ្នកដែលចង់ទិញ ផ្ទះនោះ។ ខណៈនោះ អ្នកដែលស្គាល់គ្នាបាននិយាយមកកាន់ស្រី ពៅថា ចង់ទិញផ្ទះនោះក្នុងតម្លៃ៤៥០០០ដុល្លារ។ ស្រីពៅ គិតថា ចង់លក់ផ្ទះនោះក្នុងតម្លៃនេះឲ្យទៅអ្នកនោះ។ នៅពេលនោះ តើស្រីពៅអាចលក់ផ្ទះនោះទាំងស្រុងឲ្យទៅអ្នក ស្គាល់គ្នានោះបានដែរឬទេ?

[ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ]

ក្នុងករណីមិនមានការយល់ព្រមពីសីហា ស្រីពៅមិនអាចចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួម បានទេ។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា៩៧៦
 ១.បើគ្មានការយល់ព្រមពីប្តីប្រពន្ធទាំងសងខាងទេ ទ្រព្យសម្បត្តិរួម របស់ប្តីប្រពន្ធមិនអាចយកទៅលក់ ឬ ធ្វើការចាត់ចែងផ្សេងទៀតបាន ឡើយ។

[ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ]

ករណីសិក្សា

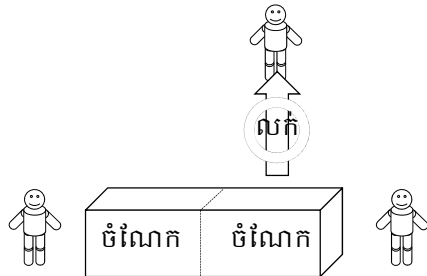
តើស្រីពៅអាចលក់ចំណែករបស់ខ្លួនឲ្យទៅអ្នកស្គាល់គ្នាដោយមិនមានការយល់ព្រមពីសីហាបានដែរឬទេ?

[ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ]

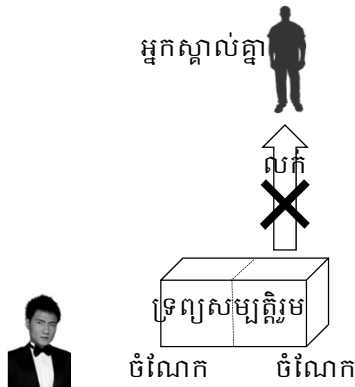
សូមបំភ្លេចអំពីករណីប្តីប្រពន្ធ រួចធ្វើការសិក្សាអំពីកម្មសិទ្ធិអវិភាគ។
តើម្ចាស់កម្មសិទ្ធិអវិភាគអាចចាត់ចែងចំណែករបស់ខ្លួនបានដែរឬទេ?

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ២០៤

ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិអវិភាគម្នាក់ៗ អាចធ្វើអនុប្បទាន ឬ ដាក់ជាប្រាតិភោគនូវចំណែក
របស់ខ្លួនបាន។ ម្ចាស់បំណុលនៃម្ចាស់កម្មសិទ្ធិអវិភាគនេះ អាចរឹបអូសចំណែក
នោះបាន។

[ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ]

ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ ប្រសិនបើគ្មានការយល់ព្រមពីភាគីម្ខាងទេ នោះមិនអាចចាត់ចែងចំណែករបស់ខ្លួនបានឡើយ។ នេះជាករណីលើកលែងនៃមាត្រា ២០៤ ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី។ នៅក្នុងករណីសិក្សានេះ ដោយសារតែគ្មានការយល់ព្រមពីសីហាទេ ដូច្នោះ ស្រីពៅមិនអាចចាត់ចែងចំណែករបស់ខ្លួនបានឡើយ។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៦

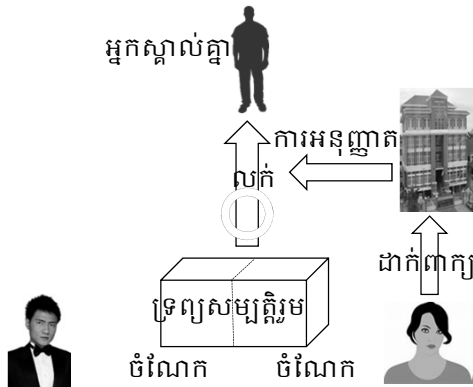
១. បើគ្មានការយល់ព្រមពីប្តីប្រពន្ធទាំងសងខាងទេ ទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធមិនអាចយកទៅលក់ ឬ ធ្វើការចាត់ចែងផ្សេងទៀតបានឡើយ។

[ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ]

ករណីសិក្សា

ស្រីពៅបានធ្វើការទាក់ទងទៅកាន់សីហាដែរ ប៉ុន្តែទោះបីជាធ្វើយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏នាងនៅតែមិនអាចទាក់ទងបានដែរ។ ដូច្នោះស្រីពៅ មិនអាចទទួលបានការយល់ព្រមឲ្យលក់ផ្ទះពីសីហាឡើយ។ តើក្នុងករណីនេះ ស្រីពៅគួរធ្វើយ៉ាងដូចម្តេច?

[ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ម្ចីប្រពន្ធ]

ប្រសិនបើមានការអនុញ្ញាតពី តុលាការ ស្រីពៅមិនត្រឹមតែ អាចលក់ចំណែករបស់ខ្លួន ប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងអាចលក់ ចំណែករបស់សីហាឲ្យទៅអ្នក ស្គាល់គ្នាបានទៀតផង។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៦

២. ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើក៏ដោយ បើមានស្ថានភាពមិន អាចជៀសវាងបានសម្រាប់ការថែទាំជីវភាពរួមក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង ដើម្បី រក្សាជីវភាពរស់នៅ នោះប្តីប្រពន្ធឈាម្នាង អាចលក់ ឬ ធ្វើការចាត់ចែងផ្សេង ទៀត នូវទ្រព្យសម្បត្តិរួមបាន ដោយទទួលការអនុញ្ញាតពីតុលាការ។ 37

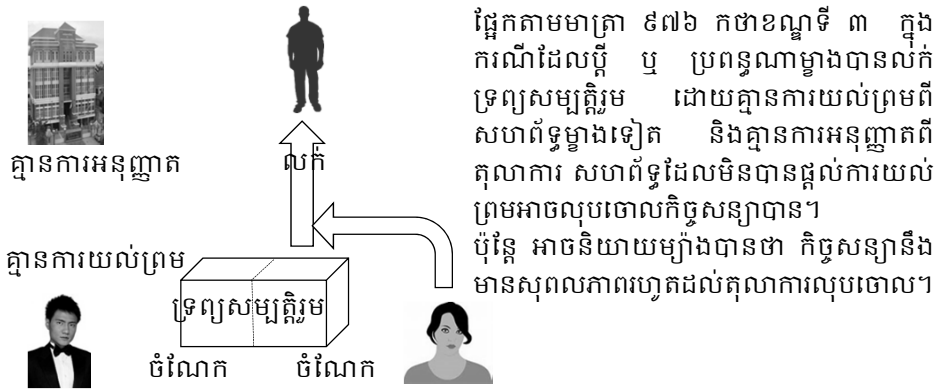
[ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ម្ចីប្រពន្ធ]

ករណីសិក្សា

ដោយសារតែស្រីពៅមិនបានដឹងអំពីបញ្ញត្តិនៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដូច្នោះហើយ នាងបានលក់ចំណែកនៃផ្ទះរបស់នាងឲ្យទៅអ្នកស្គាល់ គ្នាដោយមិនបានទទួលការយល់ព្រមពីតុលាការ។ បន្ទាប់មក នាង បានជួលផ្ទះនៅច្បារអំពៅនិងបានចាប់ផ្តើមរស់នៅតែ២នាក់ជាមួយ និងចិត្រា។

ក្នុងករណីនេះ កិច្ចសន្យាលក់ទិញរវាងស្រីពៅ និង អ្នកស្គាល់គ្នា មានសុពលភាពដែរឬទេ? អ្នកស្គាល់គ្នា អាចធ្វើលទ្ធកម្មនូវសិទ្ធិកម្ម សិទ្ធិនៃចំណែកនៃផ្ទះបានឬទេ?

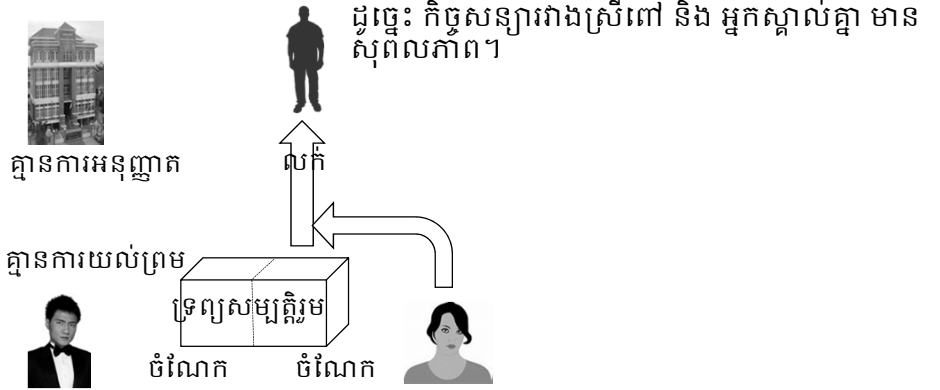
[ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ម្ចីប្រពន្ធ]

ផ្អែកតាមមាត្រា ៩៧៦ កថាខណ្ឌទី ៣ ក្នុងករណីដែលម្ចី ឬ ប្រពន្ធណាម្ខាង បានលក់ ឬ ធ្វើការចាត់ចែងផ្សេងទៀតនូវទ្រព្យសម្បត្តិរួម ដោយគ្មានការយល់ព្រមពីសហព័ទ្ធម្ខាងទៀត និងគ្មានការអនុញ្ញាតពីតុលាការ សហព័ទ្ធដែលមិនបានផ្តល់ការយល់ព្រមអាចលុបចោលកិច្ចសន្យាបាន។ ប៉ុន្តែ អាចនិយាយម្យ៉ាងបានថា កិច្ចសន្យានឹងមានសុពលភាពរហូតដល់តុលាការលុបចោល។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៦
 ៣.ក្នុងករណីដែលម្ចី ឬ ប្រពន្ធណាម្ខាង បានលក់ ឬ ធ្វើការចាត់ចែងផ្សេងទៀតនូវទ្រព្យសម្បត្តិរួម ដោយគ្មានការយល់ព្រមពីសហព័ទ្ធម្ខាងទៀតផង និង គ្មានការអនុញ្ញាតពីតុលាការផង សហព័ទ្ធដែលមិនបានផ្តល់ការយល់ព្រម អាចទាមទារឲ្យលុបចោលនូវការចាត់ចែងនោះ ទៅតុលាការបាន នៅក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ)ឆ្នាំ គិតចាប់ពីពេលដែលបានដឹងអំពីការចាត់ចែងនោះ បើទ្រព្យសម្បត្តិរួមដែលត្រូវបានចាត់ចែងនោះ ជាអចលនវត្ថុនៃការអាស្រ័យនៅ និង នៅក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ)ឆ្នាំ គិតចាប់ពីពេលដែលបានដឹងអំពីការចាត់ចែងនោះ បើទ្រព្យសម្បត្តិរួមដែលត្រូវបានចាត់ចែងនោះ ជាទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងៗ។ 39

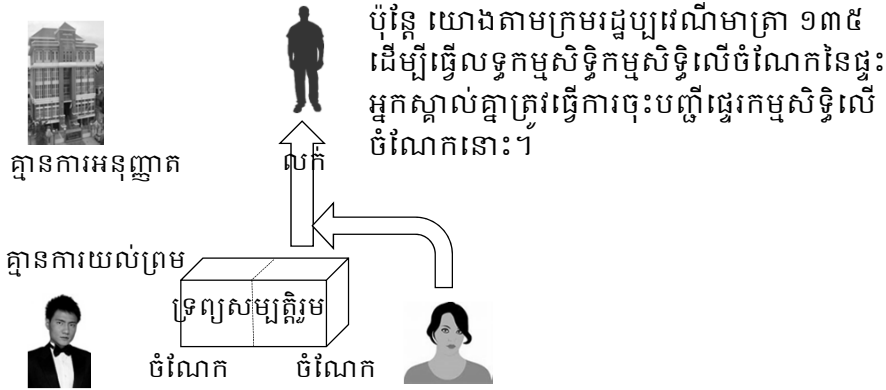
[ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ម្ចីប្រពន្ធ]

ដូច្នោះ កិច្ចសន្យារវាងស្រីពៅ និង អ្នកស្គាល់គ្នា មានសុពលភាព។

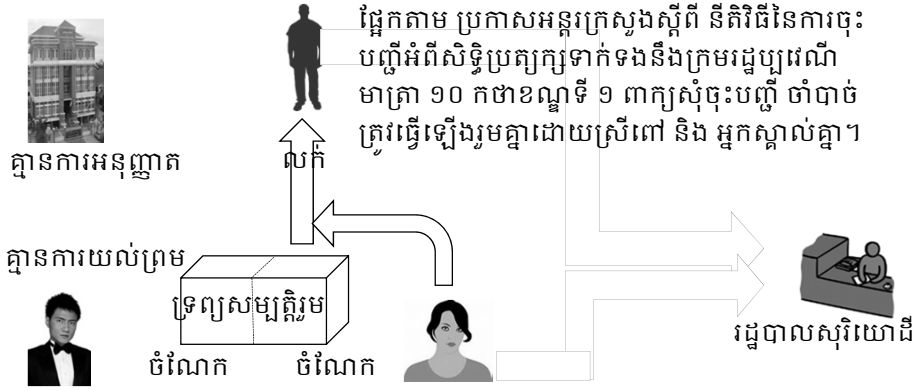
ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៦
 ៣.ក្នុងករណីដែលម្ចី ឬ ប្រពន្ធណាម្ខាង បានលក់ ឬ ធ្វើការចាត់ចែងផ្សេងទៀតនូវទ្រព្យសម្បត្តិរួម ដោយគ្មានការយល់ព្រមពីសហព័ទ្ធម្ខាងទៀតផង និង គ្មានការអនុញ្ញាតពីតុលាការផង សហព័ទ្ធដែលមិនបានផ្តល់ការយល់ព្រម អាចទាមទារឲ្យលុបចោលនូវការចាត់ចែងនោះ ទៅតុលាការបាន នៅក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ)ឆ្នាំ គិតចាប់ពីពេលដែលបានដឹងអំពីការចាត់ចែងនោះ បើទ្រព្យសម្បត្តិរួមដែលត្រូវបានចាត់ចែងនោះ ជាអចលនវត្ថុនៃការអាស្រ័យនៅ និង នៅក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ)ឆ្នាំ គិតចាប់ពីពេលដែលបានដឹងអំពីការចាត់ចែងនោះ បើទ្រព្យសម្បត្តិរួមដែលត្រូវបានចាត់ចែងនោះ ជាទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងៗ។ 40

[ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ម្ចីប្រពន្ធ]

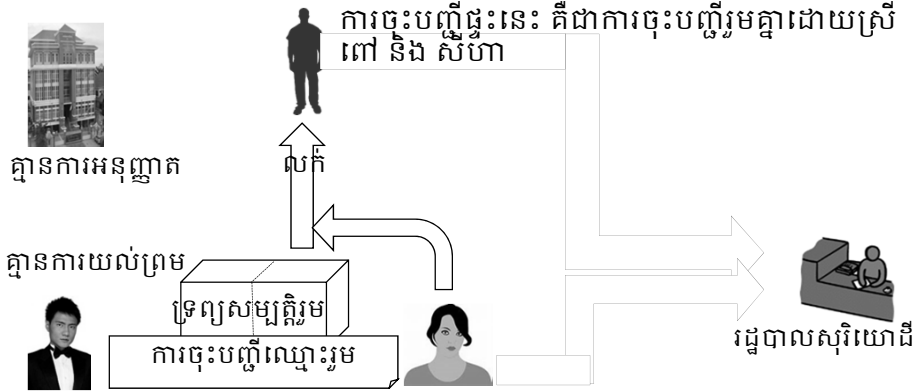
ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ១៣៥ ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៣៣ (ការបង្កើត ការផ្ទេរ និង ការកែប្រែនូវសិទ្ធិប្រក្សក្សដោយការព្រមព្រៀង) និង មាត្រា ១៣៤ (លក្ខខណ្ឌតាំងនៃការបង្កើត ការផ្ទេរ និង ការកែប្រែនូវសិទ្ធិប្រក្សក្ស) នៃក្រមនេះក៏ដោយ ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុដោយ ការព្រមព្រៀង មិនមានអានុភាព បើមិនបានចុះបញ្ជី ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ និង បទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងទៀត ស្តីពីការចុះបញ្ជី។

[ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ម្ចីប្រពន្ធ]

ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពី នីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីអំពីសិទ្ធិប្រក្សក្ស ទាក់ទងនឹងក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ១០ កថាខណ្ឌទី ១ ពាក្យសុំចុះបញ្ជី អំពីសិទ្ធិប្រក្សក្សលើអចលនវត្ថុ ត្រូវធ្វើឡើងរួមគ្នា ដោយបុគ្គលមានសិទ្ធិចុះបញ្ជី និង បុគ្គលមានកាតព្វកិច្ចចុះបញ្ជី។

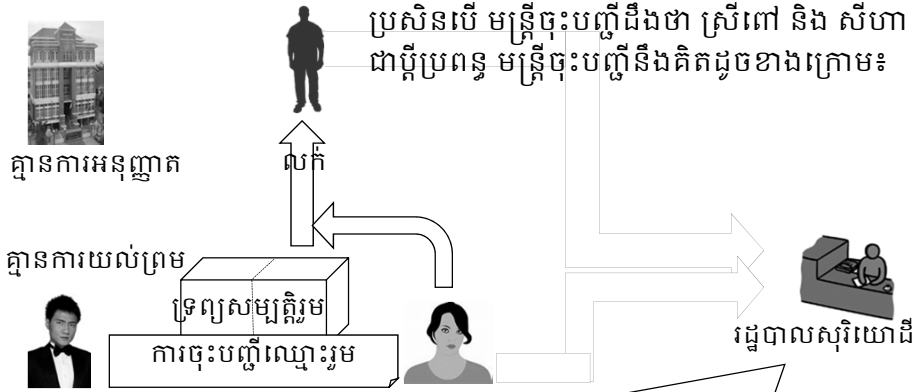
[ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ម្ចីប្រពន្ធ]

ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពី នីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីអំពីសិទ្ធិប្រក្សក្ស ទាក់ទងនឹងក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ១០ កថាខណ្ឌទី ១ ពាក្យសុំចុះបញ្ជី អំពីសិទ្ធិប្រក្សក្សលើអចលនវត្ថុ ត្រូវធ្វើឡើងរួមគ្នា ដោយបុគ្គលមានសិទ្ធិចុះបញ្ជី និង បុគ្គលមានកាតព្វកិច្ចចុះបញ្ជី។

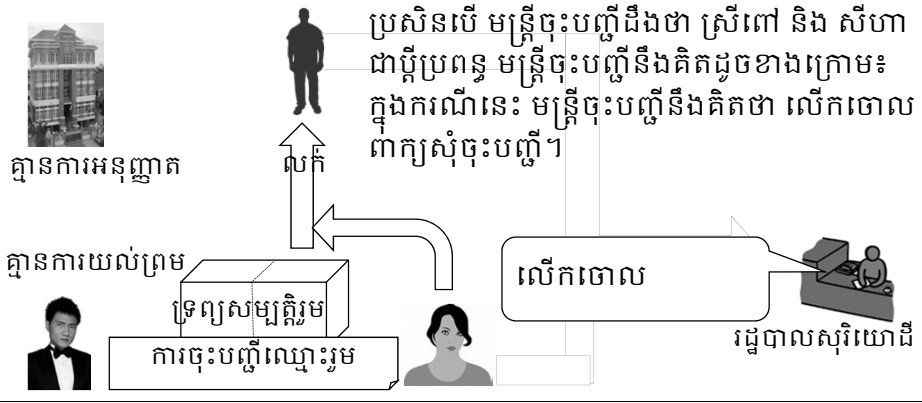
43

[ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ម្ចីប្រពន្ធ]

ផ្ទះនេះ គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ម្ចីប្រពន្ធ។ ដូច្នេះ ទោះបីជាចំណែកផ្ទាល់ខ្លួន របស់ស្រីពៅក៏ដោយ ក៏ចាំបាច់ត្រូវមានពិគ្រោះការដៃ ដើម្បីលក់ឲ្យទៅអ្នក ស្គាល់គ្នា ។ ប៉ុន្តែ ស្រីពៅមិនបានទទួលការយល់ព្រម ឬ ការអនុញ្ញាតអ្វីទាំង អស់។ ដូច្នេះ ពាក្យសុំចុះបញ្ជីបែបនេះមិនអាចទទួលស្គាល់បានឡើយ។

[ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ម្ចីប្រពន្ធ]

[ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ម្ចីប្រពន្ធ]

ករណីសិក្សា

ស្រីពៅបានលក់ចំណែកនៃផ្ទះទៅឲ្យអ្នកស្គាល់គ្នា ហើយក៏បានបញ្ចប់ការចុះបញ្ជីផ្ទះសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិលើចំណែកនោះផងដែរ។ អ្នកស្គាល់គ្នាចាប់ផ្តើមរស់នៅលើផ្ទះនោះ។ មន្ត្រីសុរិយោដីមិនបានដឹងថាជាទ្រព្យរួម ហើយបានចុះបញ្ជី បន្ទាប់មក ស្រីពៅបានសងប្រាក់ឥណទានមួយផ្នែករបស់ធនាគារដោយថ្លៃលក់ផ្ទះចំនួន២០០០០ដុល្លារ។ ឥណទានរបស់ធនាគារ នៅសល់ចំនួន២០០០០ដុល្លារទៀត។ ស្រីពៅបានពិភាក្សាជាមួយធនាគារ សុំឲ្យបញ្ចុះការបង់ឥណទានជារៀងរាល់ខែពី៤០០ដុល្លារមកត្រឹម១៥០ដុល្លារ។ បន្ទាប់មក ស្រីពៅបានចាប់ផ្តើមជួលផ្ទះរស់ជាមួយចិត្រា នៅដែលមានតម្លៃថ្លៃឈ្នួលចំនួន៥០ដុល្លារនៅម្តុំច្បារអំពៅ។ (ក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង ករណីនេះកម្រនឹងកើតមាន)

[ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ម្ចីប្រពន្ធ]

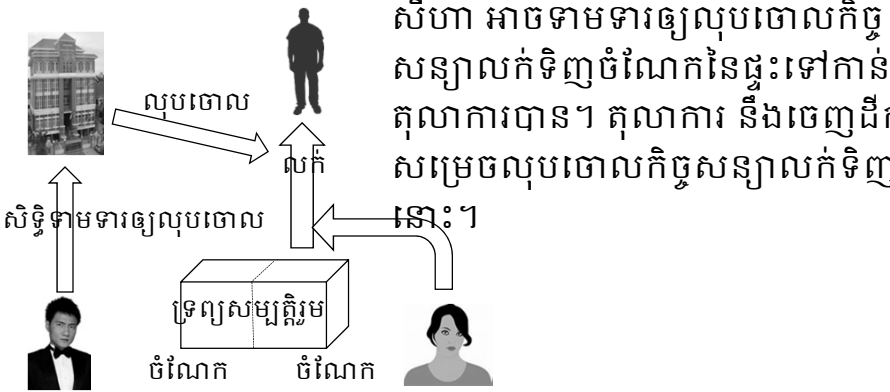
ករណីសិក្សា

រយៈពេល ១ឆ្នាំចាប់ពីពេលនោះមក សីហាបានបែកគ្នាជាមួយ រស្មី ហើយបានត្រឡប់មកផ្ទះរបស់ស្រីពៅវិញ។ ស្រីពៅ មិនបានលើកលែង រឿងរបស់សីហានោះទេ។ ប៉ុន្តែ នាងបានមើលទៅចិត្រាដែលកំពុងតែ ហៅសីហាថា “ ប៉ា ប៉ា ” ដើម្បីចិត្រា ស្រីពៅបានលើកលែងឲ្យសីហា។ ហេតុដូច្នោះ អ្នកទាំង ៣ បានចាប់ផ្តើមរស់នៅជាមួយគ្នាម្តងទៀតនៅផ្ទះ នៅច្បារអំពៅ។

សីហាដឹងថា អ្នកស្គាល់គ្នាជាមួយស្រីពៅកំពុងរស់នៅផ្ទះនៅពោធិ៍ចិនតុង ហើយក៏ភ្ញាក់ផ្អើល។ ដោយសារតែសីហាចូលចិត្តផ្ទះនោះ ក៏គិតថាចង់ ទៅរស់នៅផ្ទះនោះម្តងទៀត។ ដូច្នោះ សីហាបានស្នើសុំទៅកាន់អ្នកស្គាល់ គ្នានោះឲ្យលក់ចំណែកនៃផ្ទះមកឲ្យស្រីពៅមកទៀតដែរ ប៉ុន្តែអ្នកស្គាល់ គ្នានោះបានបដិសេធសំណើនេះ។

ក្នុងករណីនេះ តើសីហាអាចយកចំណែកនៃផ្ទះត្រលប់មកវិញបានទេ?

[ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ម្ចីប្រពន្ធ]

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៦
 ៣. ក្នុងករណីដែលម្ចី ឬ ប្រពន្ធនាម្នាក់ បានលក់ ឬ ធ្វើការចាត់ចែងផ្សេងទៀតនូវទ្រព្យសម្បត្តិរួម ដោយ គ្មានការយល់ព្រមពីសហព័ទ្ធម្នាក់ទៀតផង និង គ្មានការអនុញ្ញាតពីតុលាការផង សហព័ទ្ធដែលមិនបាន ផ្តល់ការយល់ព្រម អាចទាមទារឲ្យលុបចោលនូវការចាត់ចែងនោះ ទៅតុលាការបាន នៅក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) ឆ្នាំ គិតចាប់ពីពេលដែលបានដឹងអំពីការចាត់ចែងនោះ បើទ្រព្យសម្បត្តិរួមដែលត្រូវបានចាត់ចែង នោះ ជាអចលនវត្ថុ និង នៅក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ គិតចាប់ពីពេលដែលបានដឹងអំពីការចាត់ចែង នោះ បើទ្រព្យសម្បត្តិរួមដែលត្រូវបានចាត់ចែងនោះ ជាទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងៗ។

**ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់
ការអាស្រ័យនៅទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក**

[ការអាស្រ័យនៅទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក]

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៧

១. ប្តីប្រពន្ធម្នាងអាចអាស្រ័យនៅអចលនវត្ថុដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់សហព័ទ្ធម្នាងទៀត ហើយដែលត្រូវប្រើសម្រាប់ការអាស្រ័យនៅរបស់គ្រួសារបាន។

២. ក្នុងករណីដែលប្តីប្រពន្ធម្នាងអាស្រ័យនៅអចលនវត្ថុដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ទោះបីជាសហព័ទ្ធម្នាងទៀតបានចាត់ចែងអចលនវត្ថុនោះក៏ដោយ ក៏អាចបន្តអាស្រ័យនៅអចលនវត្ថុនោះបានដែរ។

[ការអនុវត្តន៍យន្តការសម្របសម្រួលដោយឡែក]

ករណីសិក្សា

ដោយសារតែសីហាធុញទ្រាន់នឹងការទាមទារឲ្យលុបចោលកិច្ចសន្យា លក់ទិញទៅកាន់តុលាការពេក ក៏លះបង់ការត្រឡប់ទៅរស់នៅផ្ទះនៅ ពោធិ៍ចិនតុងនោះវិញ។ ដូច្នោះ សីហា បានលក់ចំណែករបស់ខ្លួនទៅ អ្នកស្គាល់គ្នាជាមួយស្រីពៅដែលកំពុងរស់នៅផ្ទះនៅពោធិ៍ចិនតុងនោះ។ ថ្លៃលក់មានតម្លៃ ២០០០០ដុល្លារ។ សីហាបានយកប្រាក់ចំនួន ២០០០០ ដុល្លារនោះ សងត្រឡប់នូវឥណទានរបស់ធនាគារ។ បច្ចុប្បន្ន សីហា កំពុងរស់នៅជាមួយស្រីពៅ និង ចិត្រា ជាមួយគ្នានៅផ្ទះនៅច្បារអំពៅ។ ១ឆ្នាំក្រោយមក ឪពុករបស់សីហាបានស្លាប់។ ក្រោយពីលទ្ធផលនៃការ បែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិដោយការពិភាក្សា សីហាបានទទួលសន្តតិកម្មផ្ទះពី ឪពុក។ ផ្ទះនោះជាផ្ទះល្វែងដែលនៅជិតផ្សារដើមគ។ ផ្អែកតាមក្រមរដ្ឋប្ប ប្រឹក្សា មាត្រា ៩៧២ កថាខណ្ឌទី ២ ផ្ទះនោះជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក របស់សីហា។

[ការអនុវត្តន៍យន្តការសម្របសម្រួលដោយឡែក]

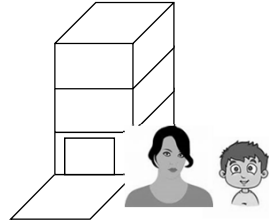
ករណីសិក្សា

សីហាបានរើទៅផ្ទះនោះ និង ចាប់ផ្តើមរស់នៅជាមួយស្រីពៅ និងចិត្រា។ ១ឆ្នាំក្រោយមក នៅលើ FACEBOOK របស់សីហាបាន ទទួលសារពីរស្តីថា “អូននៅនឹកបង”។ សីហា បានចាប់ផ្តើមជួប ជាមួយរស្មី ហើយបានចាប់ផ្តើមទំនាក់ទំនងម្តងទៀតដោយលាក់ នឹងស្រីពៅ។ ១ឆ្នាំក្រោយមក សីហាបានលែងលះជាមួយស្រីពៅ ហើយគិតថា ចង់ទៅរស់នៅជាមួយរស្មី។ ដូច្នោះ សីហា បានស្នើរ ចំពោះស្រីពៅថា ខ្ញុំចង់លែងលះ។ ប៉ុន្តែ ស្រីពៅ មិនបានឆ្លើយតប នឹងការលែងលះនោះទេ។ ហេតុនេះ សីហាបាននិយាយចំពោះ ស្រីពៅថា “ផ្ទះនេះជាផ្ទះរបស់ខ្ញុំ នាងចេញពីផ្ទះនេះជាមួយចិត្រា ទៅ”។

ក្នុងករណីនេះ តើស្រីពៅត្រូវតែចេញពីផ្ទះដែរឬ ទេ?

[ការអនុវត្តន៍នៅទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក]

ឧទាហរណ៍ ៖ ទោះបីជាផ្ទះនោះជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់សីហាក៏ដោយ ក៏ស្រីពៅអាចអាស្រ័យនៅលើផ្ទះនោះបានដែរ។

ទ្រព្យដោយឡែករបស់សីហា

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៧

១. ប្តីប្រព័ន្ធម្នាងអាចអាស្រ័យនៅអចលនវត្ថុដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់សហព័ន្ធម្នាងទៀត ហើយដែលត្រូវប្រើសម្រាប់ការអាស្រ័យនៅរបស់គ្រួសារបាន។

[ការអនុវត្តន៍នៅទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក]

ករណីសិក្សា

ដោយសារតែស្រីពៅមិនព្រមចេញពីផ្ទះនៅផ្សារដើមគ សីហាបានចេញពីផ្ទះនោះហើយបានចាប់ផ្តើមជីវភាពនៅផ្ទះរបស់រស្មីដែលនៅជ្រោយចង្វា។ រស្មីបាននិយាយចំពោះសីហាថា “ចង់រស់នៅផ្ទះថ្មីជាមួយគ្នា”។ ដូច្នោះ សីហាគិតថានឹងលក់ផ្ទះដែលស្រីពៅកំពុងរស់នៅនៅច្បារអំពៅ ហើយយកលុយទៅទិញផ្ទះថ្មី។ សីហាបានពឹងពាក់ភ្នាក់ងារអចលនវត្ថុ ហើយបានរកឃើញអ្នកទិញ។ អ្នកទិញបានទៅផ្ទះនោះមើលមុននឹងចុះកិច្ចសន្យាលក់ទិញជាមួយសីហា។ ខណៈនោះ ក៏ដឹងថា ស្រីពៅ និង ចិត្រាកំពុងតែរស់នៅ។ ដូច្នោះហើយ អ្នកទិញបានបញ្ជាក់ពីស្ថានភាពនោះជាមួយសីហា។

[ការអនុវត្តន៍នៅក្នុងសង្គមដោយឡែក]

ករណីសិក្សា

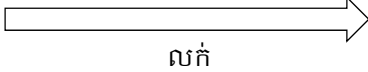
សីហាបានហៅទូរស័ព្ទទៅកាន់ស្រីពៅថា “ដោយសារតែខ្ញុំសម្រេចចិត្តលក់ផ្ទះនោះហើយ អញ្ជឹងសូមចេញពីផ្ទះនេះក្នុងខែនេះ ”។ បន្ទាប់មក សីហាបានពន្យល់ទៅកាន់អ្នកទិញថា “អ្នកទាំងពីរនោះនឹងចេញពីផ្ទះនេះក្នុងខែនេះ ។ ដូច្នោះ ចាប់ពីខែក្រោយ អ្នកអាចប្រើផ្ទះនេះបានហើយ ” ។ ដូច្នោះ អ្នកទិញបានយល់ព្រម ហើយបានចុះកិច្ចសន្យាលក់ទិញជាមួយសីហា ម្យ៉ាងទៀតបានចុះបញ្ជីផ្ទេរកម្មសិទ្ធិពីសីហាទៅ អ្នកទិញ។ ថ្លៃលក់មានតម្លៃ ១០០០០០ ដុល្លារ។

ខែបន្ទាប់មក អ្នកទិញបានទៅផ្ទះនោះ ប៉ុន្តែ ស្រីពៅ និង ចិត្រាកំពុងរស់នៅទីនោះនៅឡើយ។ ក្នុងករណីនេះ តើអ្នកទិញអាចទាមទារឲ្យចំពោះស្រីពៅ និងចិត្រា ឲ្យចេញពីផ្ទះដោយផ្អែកលើសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិនៃផ្ទះបានដែរឬទេ?

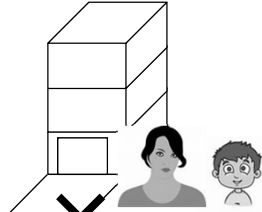
[ការអនុវត្តន៍នៅក្នុងសង្គមដោយឡែក]

យោងតាម ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៧ កថាខណ្ឌទី ២ អ្នកទិញមិនអាចទាមទារចំពោះស្រីពៅឲ្យចុះចេញពីអាគារនោះបានទេ។

ហេតុនេះ តើអ្នកទិញគួរធ្វើដូចម្តេច?

សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិ
ការចុះបញ្ជី

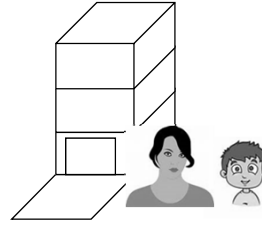

សិទ្ធិទាមទារឲ្យចេញពីផ្ទះ

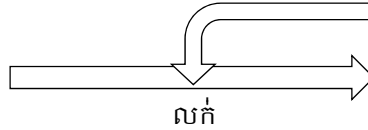
ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៧ ២.ក្នុងករណីដែលប្តីប្រពន្ធម្នាងអាស្រ័យនៅអចលនវត្ថុដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ទោះបីជាសហព័ទ្ធម្នាងទៀតបានចាត់ចែងអចលនវត្ថុនោះក៏ដោយ ក៏អាចបន្តអាស្រ័យនៅអចលនវត្ថុនោះបានដែរ។

[ការស្រមៃនៃទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក]

អ្នកទិញអាចលុបចោលកិច្ចសន្យាលក់
ទិញដោយផ្អែកតាមការភាន់ច្រឡំបាន។

លុបចោលដោយការភាន់ច្រឡំ

លក់

សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិ

ការចុះបញ្ជី

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៣៤៦

១. ក្នុងករណីដែលភាគីមានការភាន់ច្រឡំអំពីចំនុចសំខាន់ៗនៃកិច្ចសន្យា បើភាគី
ម្ខាងទៀតបានស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពដែលនឹងអាចដឹងអំពីការភាន់ច្រឡំនេះ ភាគី
ដែលបានភាន់ច្រឡំអាចលុបចោលនូវកិច្ចសន្យាបាន ដោយហេតុថា ការបង្ហាញនូវ
ទុះមានវិការ។

ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់ សោហ៊ុយអេតាម័ពិការ

[សោហ៊ុយអេកាម័តិកាម័ត]

ក្រុមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧១
ប្តីប្រពន្ធ ត្រូវមានចំណែកបន្ទុកលើសោហ៊ុយដែលកើតចេញពី
អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយពិចារណាទៅលើទ្រព្យសម្បត្តិ ប្រាក់ចំណូល
និង ស្ថានភាពផ្សេងទៀត។

[សោហ៊ុយអេកាម័តិកាម័ត]

ករណីសិក្សា
ជាចុងក្រោយ សីហា មិនអាចលក់ផ្ទះនៅផ្សារដើមគបាន ហើយ
ស្រីពៅ និង ចិត្រាកំពុងបន្តរស់នៅលើផ្ទះនោះទៀត។ សីហាកំពុង
រស់នៅផ្ទះរបស់ស្នីនៅជ្រោយចង្វា។

សីហាគិតថាចង់លែងលះជាមួយស្រីពៅ ប៉ុន្តែ ស្រីពៅបានគិតពី
ចិត្រា ហើយក៏ស្នាក់ស្នើរចំពោះការលែងលះនោះ។

[សោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍]

ករណីសិក្សា

ដោយសារតែក្រុមហ៊ុនទេសចរណ៍ដែលស្រីពៅកំពុងធ្វើការបាន ក្ស័យធន បច្ចុប្បន្ន នាងកំពុងតែធ្វើការនៅភោជនីយដ្ឋាន។ ប្រាក់ខែ ជារៀងរាល់ខែគឺ ១៥០ដុល្លារ។ ស្រីពៅ ត្រូវការប្រាក់ចំនួន២០០ ដុល្លារក្នុង១ខែ ដើម្បីប្រើប្រាស់សម្រាប់ថ្លៃជីវភាពដូចជា ថ្លៃភ្លើង ថ្លៃ ទឹក ថ្លៃហ្គាស ថ្លៃម្ហូបអាហារ និង ថ្លៃសម្លៀកបំពាក់។

ជារៀងរាល់ខែ នាងត្រូវការ ៣០ដុល្លារ សម្រាប់ថ្លៃសាលាកូន។ ពេល ទោះបីជាស្រីពៅមានប្រាក់ខែចំនួន ១៥០ដុល្លារ ក្នុង១ខែក៏ ដោយ ដោយសារតែប្រាក់នោះមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ ដូច្នោះ នាងត្រូវ ការ២៣០ដុល្លារក្នុង ១ខែ ។ បច្ចុប្បន្ន សីហាកំពុងបន្តធ្វើការនៅ ធនាគារ ហើយប្រាក់ខែទទួលបាន៦០០ដុល្លារក្នុង១ខែ។ តើស្រីពៅ អាចទាមទារចំពោះសីហាឲ្យជួយផ្គត់ផ្គង់ថ្លៃសាលា និង ថ្លៃជីវភាព បានដែរឬទេ?

[សោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍]

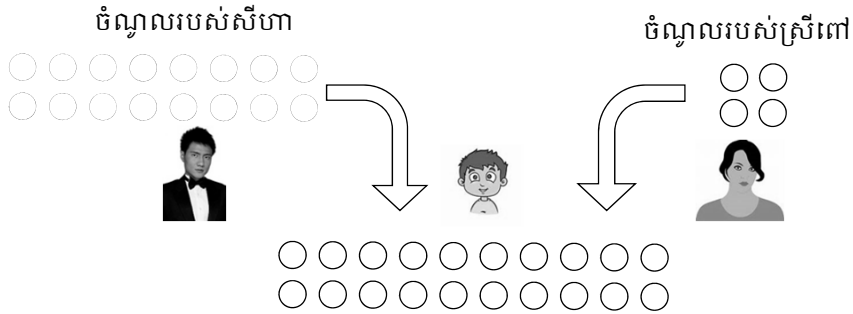
តើសោហ៊ុយដែលកើតចេញពីអាពាហ៍ពិពាហ៍មានអ្វីខ្លះ?

- ថ្លៃម្ហូបអាហារ
- ថ្លៃភ្លើង ថ្លៃទឹក ថ្លៃហ្គាស ថ្លៃទូរស័ព្ទ
- ថ្លៃសម្លៀកបំពាក់
- ថ្លៃព្យាបាល
- ថ្លៃថែទាំកូន
- ថ្លៃសិក្សារបស់កូន
- ផ្សេងទៀត

ក្រុមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧១
ប្តីប្រពន្ធ ត្រូវមានចំណែកបន្ទុកលើសោហ៊ុយដែលកើតចេញពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយ ពិចារណាទៅលើទ្រព្យសម្បត្តិ ប្រាក់ចំណូល និង ស្ថានភាពផ្សេងទៀត។

[សោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍]

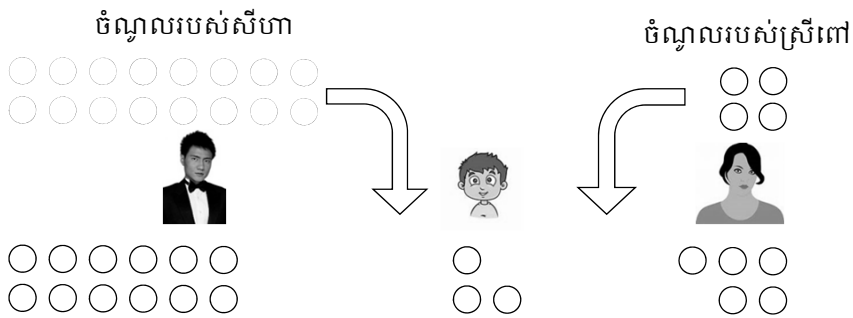
នៅពេលដែលអ្នកទាំង៣ រស់នៅជាមួយគ្នា សីហា និង ស្រីពៅទទួលបានបន្ទុកចំពោះសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ ក្នុងអំឡុងពេលរស់នៅជាមួយគ្នា ចំណែកនៃការទទួលបានបន្ទុកលើសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍នឹងមិនមានបញ្ហាឡើយ។

ក្រុមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧១
 ប្តីប្រពន្ធ ត្រូវមានចំណែកបន្ទុកលើសោហ៊ុយដែលកើតចេញពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយពិចារណាទៅលើទ្រព្យសម្បត្តិ ប្រាក់ចំណូល និង ស្ថានភាពផ្សេងទៀត។ 63

[សោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍]

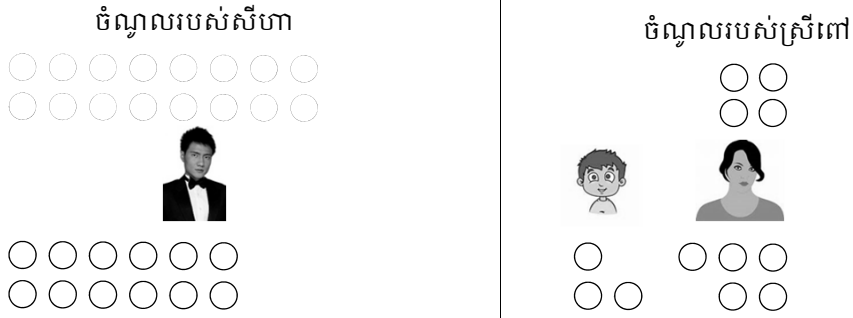
ចំណែកនៃការទទួលបានបន្ទុកម្នាក់ៗ មានដូចខាងក្រោម។ ពេល ខាងក្រោមនេះគឺជាភាពចាំបាច់នៃចំនួនប្រាក់ សម្រាប់ជីវភាពរបស់មនុស្សម្នាក់ៗ

ក្រុមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧១
 ប្តីប្រពន្ធ ត្រូវមានចំណែកបន្ទុកលើសោហ៊ុយដែលកើតចេញពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយពិចារណាទៅលើទ្រព្យសម្បត្តិ ប្រាក់ចំណូល និង ស្ថានភាពផ្សេងទៀត។ 64

[សោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍]

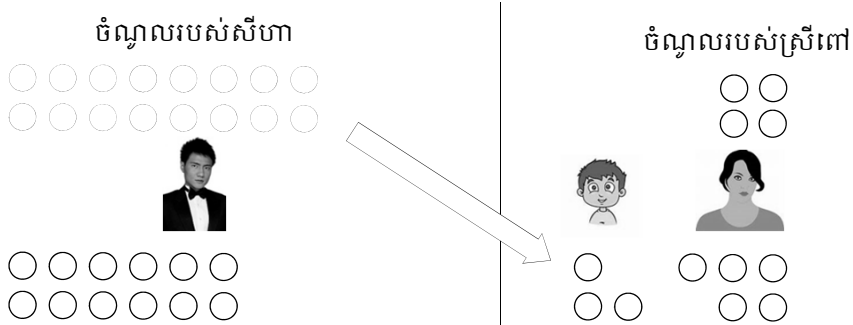
ខាងក្រោមនេះជា ករណីដែលសីហា និង ស្រីពៅរស់នៅបែកគ្នា។ ពេល នេះគឺជា ភាពចាំបាច់នៃចំនួនប្រាក់ សម្រាប់ជីវភាពរបស់មនុស្សម្នាក់ក្នុងគ្រួសារមួយ។

ក្រុមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧១
 ប្តីប្រពន្ធ ត្រូវមានចំណែកបន្តកលើសោហ៊ុយដែលកើតចេញពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយ ពិចារណាទៅលើទ្រព្យសម្បត្តិ ប្រាក់ចំណូល និង ស្ថានភាពផ្សេងទៀត។ 65

[សោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍]

ស្រីពៅ និង ចិត្រាត្រូវការប្រាក់ចំនួន៨ចំណែក ។ ប៉ុន្តែ ចំណូលរបស់ស្រីពៅមាន តែ៤ចំណែកទេ ។ ដូច្នេះ ស្រីពៅ អាចទូលបានពីសីហានូវចំណែកដែលមិនគ្រប់ គ្រាន់ដោយផ្អែកតាមបញ្ញត្តិស្តីពីសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍។

ក្រុមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧១
 ប្តីប្រពន្ធ ត្រូវមានចំណែកបន្តកលើសោហ៊ុយដែលកើតចេញពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយ ពិចារណាទៅលើទ្រព្យសម្បត្តិ ប្រាក់ចំណូល និង ស្ថានភាពផ្សេងទៀត។ 66

[សោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍]

បន្ទុកនៃសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍ មានអានុភាពនៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍។ ដូច្នោះហើយ ក្រោយការលែងលះ បញ្ញត្តិនៃបន្ទុកសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍មិនត្រូវបានយកមកអនុវត្តឡើយ។ ដូច្នោះ ប្រសិនបើ សីហា និង ស្រីពៅបានលែងលះគ្នា ស្រីពៅមិនអាចទាមទារចំពោះសីហារឲ្យបង់សោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍បានឡើយ។ ពោល ក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង បន្ទុកនៃសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍ក្លាយជាបញ្ហា គឺក្នុងអំឡុងពេល ក្រោយការរស់នៅបែកគ្នា និង មុនការលែងលះ។

ជាក់ស្តែង បន្ទុកនៃសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍មិនមានបញ្ហាឡើយ។	បន្ទុកនៃសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍មានបញ្ហា។	បញ្ញត្តិនៃសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍មិនត្រូវបានយកមកអនុវត្តឡើយ។
មុនរស់នៅបែកគ្នា	ក្រោយរស់នៅបែកគ្នា មុនការលែងលះ	ក្រោយការលែងលះ
រស់នៅបែកគ្នា	លែងលះ	67

[សោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍]

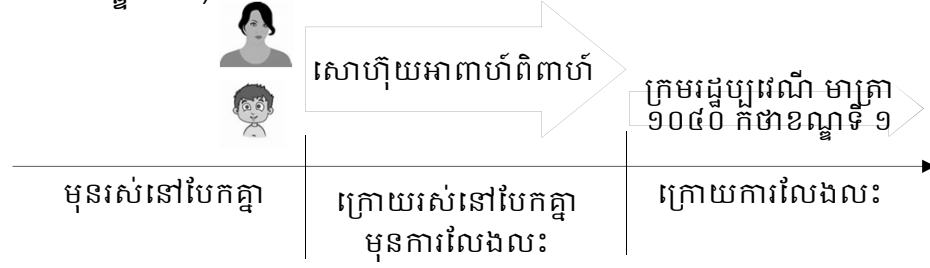
ចុះប្រសិនបើ បានធ្វើការលែងលះ តើស្រីពៅ និង ចិត្រាអាចទាមទារចំពោះសីហារឲ្យជួយផ្គត់ផ្គង់ថ្លៃជីវភាពជាអាទិ៍ដោយផ្អែកលើសិទ្ធិបែបណា?

ក្រោយការលែងលះ មិនមែនជាប្រធានបទក្នុងសិក្ខាសាលាលើកនេះនោះទេ ដូច្នោះ បញ្ហានេះនឹងយកមកធ្វើការបកស្រាយតែបន្តិចប៉ុណ្ណោះ

ជាក់ស្តែង បន្ទុកនៃសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍មិនមានបញ្ហាឡើយ។	បន្ទុកនៃសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍មានបញ្ហា។	តើគួរធ្វើដូចម្តេច?
មុនរស់នៅបែកគ្នា	ក្រោយរស់នៅបែកគ្នា មុនការលែងលះ	ក្រោយការលែងលះ
រស់នៅបែកគ្នា	លែងលះ	68

[សោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍]

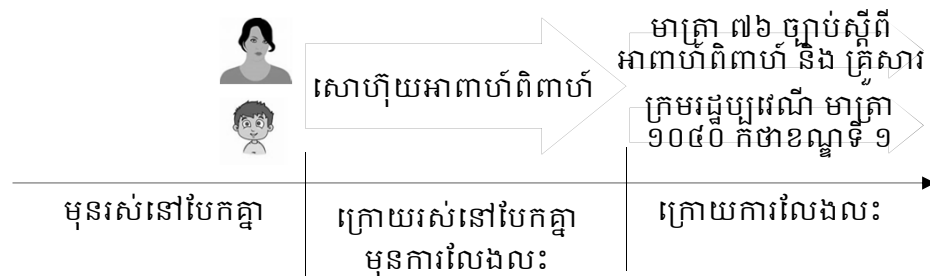
ស្រីពៅអាចទាមទារចំពោះសីហាឲ្យជួយផ្គត់ផ្គង់ថ្លៃជីវភាពរបស់
ចិត្រាជាអាទីបាន ដោយផ្អែកតាមបញ្ញត្តិស្តីពី សោហ៊ុយដែល
ចាំបាច់ដើម្បីគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន (ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ១០៤០
កថាខណ្ឌទី ១) ។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ១០៤០
១. ឪពុក ឬ ម្តាយ ដែលពុំមានអំណាចមេបា ក្រោយពេលលែងលះគ្នា
មានសិទ្ធិចូលរួម និង ប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយកូន និង មានករណី
កិច្ចទទួលបន្ទុកលើសោហ៊ុយដែលចាំបាច់ដើម្បីគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន។

[សោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍]

ស្រីពៅ អាចទាមទារចំពោះសីហាឲ្យផ្គត់ផ្គង់ជីវភាពរបស់ខ្លួនបាន
ដោយផ្អែកតាមមាត្រា ៧៦ នៃច្បាប់ស្តីពី អាពាហ៍ពិពាហ៍ និង
គ្រួសារ។ នេះហៅថា អាហារកិច្ច។

ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ មាត្រា ៧៦ វាក្យខណ្ឌទី ១
ក្នុងករណីលែងលះគ្នា ភាគីដែលគ្មានកំហុស ហើយខ្វះខាត អាចស្នើសុំ
អាហារកិច្ចពីភាគីម្ខាងទៀតបាន។ ភាគីខាងក្រោយនេះ ត្រូវតែជួយឧបត្ថម្ភ
ទៅតាមលទ្ធភាពរបស់ខ្លួន។

ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិតាមកិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្រពន្ធ

71

[កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្រពន្ធ]

តើមានកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្រពន្ធដែរឬទេ?

មាន

គ្មាន

ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិតាមកិច្ចសន្យា
ក្រមរដ្ឋប្បវេណី
មាត្រា ៩៦៩ - មាត្រា ៩៧០

ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់
ដោយច្បាប់
ក្រមរដ្ឋប្បវេណី
មាត្រា ៩៧១ - មាត្រា ៩៧៧

72

[កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្រពន្ធ]

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៦៩

១. ប្តីប្រពន្ធ អាចធ្វើកិច្ចសន្យាអំពីទំនាក់ទំនងទ្រព្យសម្បត្តិ នៅមុន ឬ ក្រោយអាពាហ៍ពិពាហ៍បាន។ ប៉ុន្តែ កិច្ចសន្យានេះ មិនអាចផ្ទុយ នឹងបញ្ញត្តិស្តីពីសិទ្ធិទាមទារអាហារកាតព្វកិច្ច និង ភាគបម្រុងបាន ឡើយ។

២. បើប្តីប្រពន្ធមិនបានធ្វើកិច្ចសន្យាពិសេសចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ទេ ទំនាក់ទំនងទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ត្រូវអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនៃកថា ភាគទី ២ (ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់)។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧០

១. កិច្ចសន្យាប្តីប្រពន្ធត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ។

[កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្រពន្ធ]

ប្តីប្រពន្ធអាចប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលមានខ្លឹមសារខុសពីប្រព័ន្ធទ្រព្យ សម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់តាមរយៈការធ្វើកិច្ចសន្យា។ កិច្ចសន្យាបែបនេះ ហៅថា កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ។

ប្តីប្រពន្ធដែលគិតថានឹងរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ អាចធ្វើកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តី ប្រពន្ធមុនការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍បាន។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ប្តីប្រពន្ធក៏អាចធ្វើកិច្ច សន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធក្រោយការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ក៏បានដែរ។

ឧទាហរណ៍ ក្រោយពីការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍រយៈពេល ៣ឆ្នាំ ប្តីប្រពន្ធក៏អាចធ្វើ កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធបានដែរ។

ក្រោយពីការធ្វើកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ប្តីប្រពន្ធក៏អាចធ្វើការផ្លាស់ប្តូរខ្លឹម សារនោះ ឬ រំលាយកិច្ចសន្យានោះក៏បានដែរ។

កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ត្រូវតែធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ។ ក្នុង ករណីដែលមិនបានធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទេ កិច្ចសន្យានោះនឹងមិនមាន សុពលភាពឡើយ។

[កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ]

ប្តីប្រពន្ធអាចធ្វើការសម្រេចចិត្តដោយសេរីអំពីខ្លឹមសារនៃកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ។ ម្យ៉ាងទៀត ទោះបីជាខ្លឹមសារនោះមានលក្ខណៈដូចគ្នាទៅនឹងប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់ក៏ដោយ ក៏មិនមានបញ្ហាអ្វីដែរ។ ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើកិច្ចសន្យានោះមានខ្លឹមសារដូចទៅនឹងប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់វិញ វាហាក់បីដូចជាគ្មានអត្ថន័យនៃការចុះកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធឡើយ។

ដូច្នោះហើយ ក្នុងករណីជាក់ស្តែង ការសម្រេចអំពីខ្លឹមសារនៃកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធឲ្យខុសទៅនឹងប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់គឺជារឿងធម្មតា។

ដូច្នោះ សូមពិនិត្យមើលឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ។

[កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ]

កិច្ចសន្យាដែលមានខ្លឹមសារថា នាពេលអនាគត យកទ្រព្យសម្បត្តិដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរួម មកធ្វើជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក។

ប្រាក់ខែរបស់ប្តីប្រពន្ធម្នាក់ៗ នឹងក្លាយជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក។

- ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧២
ទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក ដែលស្ថិតនៅក្រោមកម្មសិទ្ធិរបស់សហព័ទ្ធណាម្នាក់៖
- ក. ទ្រព្យសម្បត្តិដែលសហព័ទ្ធមាន នៅមុនពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។
- ខ. ទ្រព្យសម្បត្តិដែលសហព័ទ្ធទទួលបាន ដោយប្រទានកម្ម សន្តតិកម្ម អច្ឆ័យទាន នៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍។
- គ. ទ្រព្យសម្បត្តិជាតម្លៃតប ដែលទទួលបានពីការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុច ក និងចំណុច ខ ខាងលើនេះ។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៣
ទ្រព្យសម្បត្តិរួម គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិទាំងឡាយ ដែលប្តីប្រពន្ធទាំងសងខាង ឬ តែម្នាក់ទទួលបាននៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ លើកលែងតែទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ក្នុងចំណុច ខ និង ចំណុច គ នៃមាត្រា ៩៧២ (ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក) ខាងលើនេះ។

[កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្រពន្ធ]

កិច្ចសន្យាដែលមានខ្លឹមសារថា នាពេលអនាគត យកទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក មកធ្វើជាទ្រព្យសម្បត្តិរួម។

ទ្រព្យសម្បត្តិដែលប្តីប្រពន្ធណាម្ខាងទទួលបានដោយ ប្រទានកម្ម សន្តតិកម្ម អច្ឆ័យទាន នៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ត្រូវយកមកធ្វើជាទ្រព្យសម្បត្តិរួម របស់ប្តីប្រពន្ធ។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧២
ទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក ដែលស្ថិតនៅក្រោមកម្មសិទ្ធិរបស់ សហព័ទ្ធណាម្នាក់៖
ក. ទ្រព្យសម្បត្តិដែលសហព័ទ្ធមាន នៅមុនពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។
ខ. ទ្រព្យសម្បត្តិដែលសហព័ទ្ធទទួលបាន ដោយប្រទានកម្ម សន្តតិកម្ម អច្ឆ័យទាន នៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ ពិពាហ៍។
គ. ទ្រព្យសម្បត្តិជាតម្លៃតប ដែលទទួលបានពីការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុច ក និង ចំណុច ខ ខាងលើនេះ។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៣
ទ្រព្យសម្បត្តិរួម គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិទាំងឡាយ ដែលប្តីប្រពន្ធទាំងសងខាង ឬ តែម្ខាងទទួលបាននៅក្នុងអំឡុង ពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ លើកលែងតែទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ក្នុងចំណុច ខ និង ចំណុច គ នៃមាត្រា ៩៧២ (ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក) ខាងលើនេះ។

[កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្រពន្ធ]

កិច្ចសន្យាដែលមានខ្លឹមសារទាក់ទងទៅនឹងការទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាព ចំពោះកាតព្វកិច្ច។

ចំពោះកាតព្វកិច្ចដែលប្តីប្រពន្ធណាម្ខាងទទួលបានដោយឈ្មោះរបស់ខ្លួនឯង ទោះបីជាកាតព្វកិច្ចដែលមានគោលបំណងបែបណាក៏ដោយ ក៏ប្តីប្រពន្ធម្ខាង ទៀតមិនត្រូវទទួលបានបន្ទុកដោយសាមគ្គីភាពដែរ។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៥
ប្តីប្រពន្ធត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាព ចំពោះកាតព្វកិច្ចដែលកំណត់ខាងក្រោមនេះ៖
ក. សោហ៊ុយដើម្បីរក្សាជីវភាពរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ និង សោហ៊ុយដើម្បីការអប់រំ ឬ ការ ព្យាបាល ថែទាំកូន ជាអាទិ៍។
ខ. កាតព្វកិច្ច និង ករណីកិច្ចផ្សេងៗទៀត ដែលប្តី ឬ ប្រពន្ធទាំងសងខាងបានព្រម ព្រៀងតាមលិខិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ជាមួយម្ចាស់បំណុល នៅក្នុងអំឡុងពេល អាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬ កាតព្វកិច្ច និង ករណីយកិច្ចផ្សេងៗទៀត ដែលប្តី ឬ ប្រពន្ធណាម្ខាងបាន ទទួលបានបន្ទុក ដោយមានការយល់ព្រមតាមលិខិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ពីប្រពន្ធ ឬ ប្តីម្ខាង ទៀត នៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍។

[កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្រពន្ធ]

កិច្ចសន្យាដែលមានខ្លឹមសារទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ។

ទោះបីជាគ្មានការយល់ព្រមពីភាគីម្ខាងទៀតក៏ដោយ ក៏ប្តី ឬ ប្រពន្ធណាម្ខាងអាចលក់នូវចំណែករបស់ខ្លួនដែលមានលើទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធបានដែរ។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៦

១. បើគ្មានការយល់ព្រមពីប្តីប្រពន្ធទាំងសងខាងទេ ទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធមិនអាចយកទៅលក់ ឬ ធ្វើការចាត់ចែងផ្សេងទៀតបានឡើយ។

[កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្រពន្ធ]

ករណីសិក្សា

នៅពេលដែលសីហា និង ស្រីពៅរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍បានធ្វើកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធដែលមានខ្លឹមសារដូចតទៅ៖

- ១. ប្តីប្រពន្ធទទួលបន្ទុកសោហ៊ុយជីវភាពរបស់ខ្លួនរៀងៗខ្លួន។
- ២. ក្នុងករណីដែលមានកូន ប្រពន្ធត្រូវទទួលបន្ទុកសោហ៊ុយជីវភាពរបស់កូន។

ក្រោយមក ចិត្រាបានកើត។ ដោយសារតែស្រីពៅមានជម្ងឺ ក៏មិនអាចធ្វើការបាន។ អ្នកទាំង៣ រស់នៅជាមួយគ្នាជាគ្រួសារមែន ប៉ុន្តែសីហាមិនចង់ឲ្យសោហ៊ុយជីវភាពទៅស្រីពៅទេ ។ ដូច្នោះ តើស្រីពៅអាចទាមទារទៅកាន់សីហាឲ្យជួយផ្គត់ផ្គង់សោហ៊ុយជីវភាពបានដែរឬទេ?

[កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្រពន្ធ]

ប្តីប្រពន្ធទទួលបន្ទុកសោហ៊ុយជីវភាពម្នាក់ៗដោយរៀងៗខ្លួន។ ក្នុងករណីដែលមានកូន ប្រពន្ធត្រូវទទួលបន្ទុកចំពោះសោហ៊ុយជីវភាពរបស់កូន។

ស្រីពៅ និង ចិត្រាមានសិទ្ធិទាមទារអាហារកាតព្វកិច្ចពីសីហា។ ដូច្នោះដោយសារតែកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធបែបនេះ ផ្ទុយទៅនឹងបញ្ញត្តិនៃសិទ្ធិទាមទារអាហារកាតព្វកិច្ច ហេតុនេះ វានឹងមោឃភាព ។ ដូច្នោះ ស្រីពៅអាចទាមទារចំពោះសីហាឲ្យជួយផ្គត់ផ្គង់សោហ៊ុយជីវភាពរបស់ខ្លួន និង សីហាបាន។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៦៩
១.ប្តីប្រពន្ធ អាចធ្វើកិច្ចសន្យាអំពីទំនាក់ទំនងទ្រព្យសម្បត្តិ នៅមុន ឬ ក្រោយអាពាហ៍ពិពាហ៍បាន។ ប៉ុន្តែកិច្ចសន្យានេះ មិនអាចផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិស្តីពីសិទ្ធិទាមទារអាហារកាតព្វកិច្ច និង ភាគបម្រុងបានឡើយ។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ១១៤០
១.ញាតិ ក្លាយជាជនដែលមានករណីកិច្ចត្រូវផ្គត់ផ្គង់អាហារកាតព្វកិច្ច តាមទំហំ និង លំដាប់ដូចខាងក្រោមនេះ ៖
ទី ១ ញាតិដែលរស់នៅជាមួយគ្នា។

[កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្រពន្ធ]

ករណីសិក្សា
នៅពេលដែលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ សីហា និង ស្រីពៅបានចុះកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធដែលមានខ្លឹមសារដូចតទៅ៖

- ១.ទ្រព្យសម្បត្តិដែលប្តីប្រពន្ធទទួលបាននៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍នឹងក្លាយជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់ប្តីទាំងអស់។
- ២.ក្នុងករណីដែលប្តីប្រពន្ធលែងលះ ប្រពន្ធត្រូវតែប្រគល់ទ្រព្យសម្បត្តិទាំងអស់ឲ្យទៅប្តី។

ស្រីពៅបានយកប្រាក់ខែរបស់ខ្លួនទៅសន្សំទុកក្នុងគណនីធនាគារ។ បច្ចុប្បន្ន ប្រាក់សន្សំរបស់ស្រីពៅមាន ២០០០ដុល្លារ។ ក្រោយមកសីហានិង ស្រីពៅបានសម្រេចចិត្តលែងលះ។ សីហាបានទាមទារចំពោះស្រីពៅនូវប្រាក់សន្សំចំនួន២០០០ដុល្លារដោយផ្អែកលើភស្តុតាងជាកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ។ តើការទាមទារបែបនេះត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ដែរឬទេ?

[កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្រពន្ធ]

ទ្រព្យសម្បត្តិដែលប្តីប្រពន្ធទទួលបាននៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ នឹង ក្លាយជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់ប្តីទាំងអស់។ ក្នុងករណីដែលប្តីប្រពន្ធ លែងលះ ប្រពន្ធត្រូវតែប្រគល់ទ្រព្យសម្បត្តិទាំងអស់ឲ្យទៅប្តី។

ដោយសារតែកិច្ចសន្យាបែបនេះ មានភាពអយុត្តិធម៌ខ្លាំងចំពោះប្រពន្ធ ហើយ ផ្ទុយនឹងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និង ទំនៀមទំលាប់ល្អ ដូច្នេះនឹងក្លាយជា មោឃភាព។ ដូច្នេះ ស្រីពេលមានភាពចាំបាច់ក្នុងការប្រគល់ប្រាក់សន្សំនៅ ក្នុងធនាគារចំនួន ២០០០ ដុល្លារនោះឲ្យទៅសីហាទេ។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ៣៥៤
១. ទោះបីជាភាគីនៃកិច្ចសន្យាបានធ្វើការបង្ហាញនូវដោយគ្មានវិការៈក៏ដោយ ក៏កិច្ចសន្យាត្រូវ បានចាត់ទុកជាមោឃៈក្នុងករណីខាងក្រោមនេះ៖
ក. អត្ថន័យនៃកិច្ចសន្យានោះផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិដែលអនុវត្តដោយបង្ខំណាមួយ។
ខ. អត្ថន័យនៃកិច្ចសន្យានោះផ្ទុយនឹងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និង ទំនៀមទម្លាប់ល្អ។
83

ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិគ្មានកិច្ចសន្យា
ការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ

84

[ការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ]

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា៩៧០

២.ក្នុងករណីដែលប្តីប្រពន្ធបានធ្វើកិច្ចសន្យា ផ្សេងពីប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់ បើមិនបានចុះបញ្ជីទេ មិនអាចយកកិច្ចសន្យានោះមកគតាំងជាមួយនឹងតតិយជនបានឡើយ។

ច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា២៨

១.ពាក្យសុំចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ត្រូវធ្វើរួមគ្នានិងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយប្តីប្រពន្ធ ឬ ដោយបុគ្គលដែលនឹងត្រូវរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។

ចំពោះនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ មានសរសេរក្បោះក្បាយនៅក្នុងប្រកាសស្តីពី នីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធឆ្នាំ២០១៣។

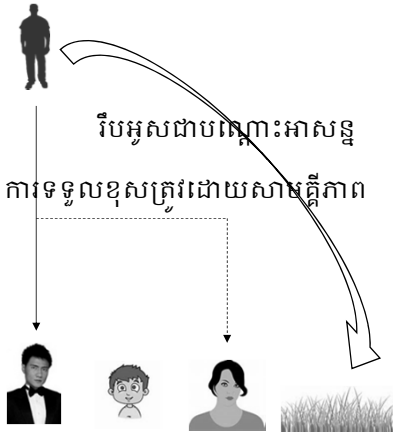
[ការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ]

ករណីសិក្សា

នៅពេលដែលស្រី៧ ពៅ និងសីហារៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ បានចុះកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធដែលមានខ្លឹមសារដូចតទៅ៖ “ចំពោះកាតព្វកិច្ចដែលប្តីប្រពន្ធនាម្នាក់ទទួលបន្ទុកដោយឈ្មោះរបស់ខ្លួនឯង ទោះបីជាកាតព្វកិច្ចដែលមានគោលបំណងបែបណាក៏ដោយ ក៏ ប្តីប្រពន្ធម្នាក់ទៀតមិនត្រូវទទួលបន្ទុកដោយសាមគ្គីភាពដែរ។” ប៉ុន្តែ អ្នកទាំងពីរមិនអាចចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធនោះបានទេ។

សីហាបានខ្ចីលុយពីអ្នកស្គាល់គ្នាចំនួន១០០០០ដុល្លារ ដើម្បីព្យាបាលជម្ងឺរបស់ចិត្រាជាកូន។ ប៉ុន្តែ សីហាមិនអាចសងប្រាក់ចំនួន១០០០០ដុល្លារទៅអ្នកស្គាល់គ្នានោះទេ ទោះបីជាកាលកំណត់សងបានមកដល់ក៏ដោយ។ ដូច្នេះ អ្នកស្គាល់គ្នាបានរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននូវដីស្រែនៅខេត្តបាត់ដំបងដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់ស្រី៧ ពៅ ដើម្បីធានាការអនុវត្តសិទ្ធិលើបំណុល។ ក្នុងករណីនេះ តើស្រី៧ ពៅអាចបដិសេធការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នដោយយកកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធមកធ្វើជាភស្តុតាងបានដែរឬទេ?

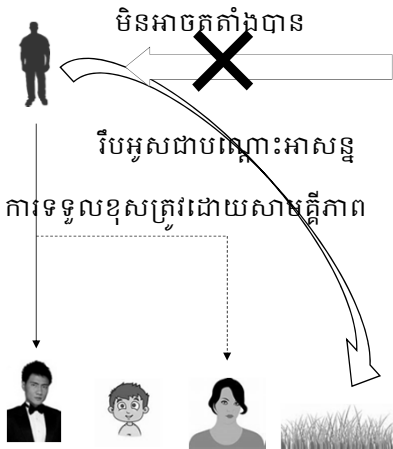
[ការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ]

ផ្នែកលើបញ្ញត្តិស្តីពីប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់ ទោះបីជាខ្ចីប្រាក់ដោយឈ្មោះរបស់សីហាក៏ដោយ ក៏ស្រីពៅត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាពដែរ។ តើស្រីពៅអាចបដិសេធការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននូវដីស្រែនៅខេត្តបាត់ដំបង ដោយយកកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធមកធ្វើជាភស្តុតាងបានដែរឬទេ?

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា៩៧៥
ប្តីប្រពន្ធត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាព ចំពោះកាតព្វកិច្ចដែលកំណត់ខាងក្រោមនេះ៖
ក. សោហ៊ុយដើម្បីជីវភាពរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ និង សោហ៊ុយដើម្បីការអប់រំ ឬ ការព្យាបាល ថែទាំកូន ជាអាទិ៍។

[ការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ]

កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ (មិនទាន់បានចុះបញ្ជី)
ចំពោះកាតព្វកិច្ចដែលប្តីប្រពន្ធឈ្នាងទទួលបន្ទុកដោយឈ្មោះរបស់ខ្លួនឯង ទោះបីជាកាតព្វកិច្ចដែលមានគោលបំណងបែបណាក៏ដោយ ក៏ ប្តីប្រពន្ធម្នាងទៀតមិនត្រូវទទួលបន្ទុកដោយសាមគ្គីភាពដែរ។

ដូច្នេះ ស្រីពៅមិនអាចបដិសេធចំពោះការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននូវដីស្រែនៅខេត្តបាត់ដំបងបានទេ។

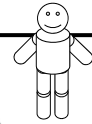
ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា៩៧០
២. ក្នុងករណីដែលប្តីប្រពន្ធបានធ្វើកិច្ចសន្យាផ្សេងពីប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់ បើមិនបានចុះបញ្ជីទេ មិនអាចយកកិច្ចសន្យានោះមកតតាំងជាមួយនឹងតតិយជនបានឡើយ។

Rule- JICA seminar 6

ပွဲဖက်အကျဉ်းချုပ်

အဖွဲ့

សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច
សិក្ខាសាលាក្រមរដ្ឋប្បវេណីលើកទី ៦
ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ

១.តើប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធជាអ្វី?

(១) ទីតាំងនៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី

តើប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ ត្រូវបានបញ្ញត្តិនៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណីនៃប្រទេសកម្ពុជា នៅត្រង់ចំណុចណា?

- គន្លងទី ១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ
- គន្លងទី ២ បុគ្គល
- គន្លងទី ៣ សិទ្ធិប្រត្យក្ស
- គន្លងទី ៤ កាតព្វកិច្ច
- គន្លងទី ៥ កិច្ចសន្យាសំខាន់ៗ និង អំពើអនីត្យានុកូល
- គន្លងទី ៦ ការធានាកាតព្វកិច្ច
- គន្លងទី ៧ ញាតិ

- ជំពូកទី ១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ
- ជំពូកទី ២ កំដាប់ពាក្យ
- ជំពូកទី ៣ អាពាហ៍ពិពាហ៍

- ផ្នែកទី ១ ការបង្កើតអាពាហ៍ពិពាហ៍
- ផ្នែកទី ២ អានុភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍

ផ្នែកទី ៣ ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ

ផ្នែកទី ៤ ការលែងលះ

- ជំពូកទី ៤ ឪពុកម្តាយ និង កូន
- ជំពូកទី ៥ អំណាចមេបា
- ជំពូកទី ៦ អាណាព្យាបាល
- ជំពូកទី ៧ ហិក្ខុបត្តិម្ត
- ជំពូកទី ៨ អាហារកាតព្វកិច្ច

- គន្លងទី ៨ សន្តតិកម្ម
- គន្លងទី ៩ អវសានប្បញ្ញត្តិ

(២) គំនិតជាមូលដ្ឋាននៃប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ

ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ គឺជាវិធានដើម្បីកំណត់ថា តើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ប្តីប្រពន្ធ ជាប់របស់អ្នកណា។ ទំនាក់ទំនងប្តីប្រពន្ធ មានលក្ខណៈខុសៗគ្នាទៅតាមវប្បធម៌របស់ប្រទេសនីមួយៗ។ ដូច្នេះហើយ ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិក៏មានភាពខុសៗគ្នាទៅតាមប្រទេសផងដែរ។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណីប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយយកគម្រោងក្រមរដ្ឋប្បវេណីប្រទេសជប៉ុន ប៉ុន្តែ មិនមែនចម្លងយកទាំងស្រុងពីក្រមរដ្ឋប្បវេណីប្រទេសជប៉ុននោះទេ គឺ បានកែប្រែដើម្បីឲ្យស្របទៅតាមវប្បធម៌និង សង្គមរបស់ប្រទេសកម្ពុជា។ ចំពោះប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធនេះផងដែរ ដើម្បីធ្វើឲ្យស្របទៅនឹងវប្បធម៌ និង សង្គមរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ដូច្នេះបានបង្កើតប្រព័ន្ធដែលមានលក្ខណៈខុសគ្នាទៅនឹងក្រមរដ្ឋប្បវេណីប្រទេសជប៉ុន។

នៅពេលដែលធ្វើការសិក្សាអំពីប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ ត្រូវតែពិចារណាលើទំនាក់ទំនង២។ ពេលគឺ ទំនាក់ទំនងប្តីប្រពន្ធ និង ទំនាក់ទំនងតតិយជន។

២.ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិតាមកិច្ចសន្យា និង ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់

ប្តីប្រពន្ធអាចសម្រេចចិត្តដោយសេរីអំពីទំនាក់ទំនងទ្រព្យរបស់ខ្លួន។ កិច្ចសន្យារវាងប្តីប្រពន្ធបែបនេះ ហៅថា កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ។ ម្យ៉ាងទៀត ប្រព័ន្ធដែលធ្វើការសម្រេចចិត្តអំពីទំនាក់ទំនងទ្រព្យសម្បត្តិតាមរយៈកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ហៅថា ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិតាមកិច្ចសន្យា។

ក្នុងករណីដែលប្តីប្រពន្ធមិនបានធ្វើកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ទំនាក់ទំនងអំពីទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ប្តីប្រពន្ធ នឹងត្រូវសម្រេចដោយវិធានច្បាប់។ ប្រព័ន្ធបែបនេះហៅថា ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណីបញ្ញត្តិអំពីផ្នែកនៃប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិតាមកិច្ចសន្យាមុន ហើយបន្ទាប់មកបញ្ញត្តិអំពីប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់តាមក្រោយ។ ប៉ុន្តែ នៅក្នុងសង្គមជាក់ស្តែង កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ស្ទើរតែមិនទាន់បានគេយកមកប្រើប្រាស់នៅឡើយ។ ដូច្នេះ ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់មានលក្ខណៈសំខាន់ជាង។

ហេតុនេះ នៅក្នុងសិក្ខាសាលានេះ នឹងសិក្សាអំពីប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់ជាមុន។

៣.ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់

(១) ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក និង ទ្រព្យសម្បត្តិរួម

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧២

ទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែកដែលស្ថិតនៅក្រោមកម្មសិទ្ធិរបស់សហព័ទ្ធណាម្នាក់ ៖

ក. ទ្រព្យសម្បត្តិដែលសហព័ទ្ធមាននៅមុនពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។

ខ. ទ្រព្យសម្បត្តិដែលសហព័ទ្ធទទួលបានដោយប្រទានកម្ម សន្តតិកម្ម

អថ្វីយទាន នៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍។

គ. ទ្រព្យសម្បត្តិជាតម្លៃតប ដែលទទួលបានពីការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុច ក និង ចំណុច ខ ខាងលើនេះ។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៣

ទ្រព្យសម្បត្តិរួម គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិទាំងឡាយ ដែលប្តីប្រពន្ធទាំងសងខាង ឬ តែម្ខាងទទួលបាននៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ លើកលែងតែទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ក្នុងចំណុច ខ និង ចំណុច គ នៃមាត្រា ៩៧២ (ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក) ខាងលើនេះ។

ករណីសិក្សា

សីហា និង ស្រីពៅគឺ ជានិស្សិតនៃសាលាករិទ្យាល័យ RULE និង មិត្តរួមថ្នាក់នឹងគ្នា។ សីហាកំពុងរស់នៅជាមួយនឹងឪពុកម្តាយ និង បងប្អូននៅផ្ទះរបស់ខ្លួននៅទីក្រុងភ្នំពេញ។ ឪពុកម្តាយរបស់សីហាបានទិញម៉ូតូម៉ាកហុងដាឌ្រីម ឲ្យសីហាដើម្បីជាមធ្យោបាយធ្វើដំណើរទៅរៀន។ សីហាបានរៀនបញ្ចប់ការសិក្សាពី RULE ហើយបានធ្វើការនៅធនាគារនៅទីក្រុងភ្នំពេញ។ សីហាបានសន្សំលុយ ហើយបានទិញរថយន្តជុះមួយគ្រឿងម៉ាកកាមរី។ ក្រៅពីនេះ សីហាមានលុយចំនួន ៥០០ដុល្លារសន្សំនៅក្នុងគណនីធនាគារ។

ដូច្នេះ ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់សីហាបច្ចុប្បន្ន រួមមាន ម៉ូតូម៉ាកហុងដាឌ្រីម រថយន្តកាមរី និង លុយសន្សំចំនួន ៥០០ដុល្លារ។

ស្រីពៅ មានស្រុកកំណើតនៅខេត្តបាត់ដំបង។ នាងបានសាច់ញាតិឲ្យរស់នៅផ្ទះជាមួយនៅទីក្រុងភ្នំពេញ។ ឪពុករបស់នាង ជាកសិករធ្វើស្រែនៅក្នុងភូមិកសិដ្ឋានមួយនៅខេត្តបាត់ដំបង ហើយគាត់មានដីស្រែមួយចំនួន។ ប៉ុន្តែ នៅពេលដែលស្រីពៅរៀនឆ្នាំទី៣ នៅសាលាករិទ្យាល័យ ឪពុករបស់នាងបានស្លាប់នៅមន្ទីរពេទ្យ។ ហើយ ស្រីពៅបានទទួលសន្តតិកម្មដីស្រែ១ដុំ នៅខេត្តបាត់ដំបង។ នាងបានពឹងឲ្យបងប្រុសដែលរស់នៅខេត្តបាត់ដំបងជួយធ្វើស្រែនៅលើដីស្រែនោះឲ្យ។ ខណៈពេលដែលស្រីពៅកំពុងរៀននៅ RULE នាងធ្វើជាគ្រូបង្រៀនភាសាអង់គ្លេសតាមផ្ទះជាលក្ខណៈក្រៅម៉ោង ហើយបានសន្សំលុយ និងបានទិញម៉ូតូ SUZUKI NEX មួយគ្រឿង។ ក្រោយពីស្រីពៅបានបញ្ចប់ការសិក្សានៅ RULE នាងបានចូលធ្វើការនៅក្រុមហ៊ុនទេសចរណ៍។ ស្រីពៅមានលុយសន្សំនៅក្នុងគណនីធនាគារចំនួន៣០០ដុល្លារ។ ដូច្នេះ ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ស្រីពៅបច្ចុប្បន្នមាន ដីស្រែនៅបាត់ដំបង ម៉ូតូ SUZUKI NEX និង លុយសន្សំចំនួន ៣០០ដុល្លារ។

ក្រោយពី សីហា និង ស្រីពៅបានបញ្ចប់ការសិក្សានៅ RULE ពួកគេបានចាប់ផ្តើមស្រលាញ់គ្នា។ បន្ទាប់មក ៣ឆ្នាំក្រោយ ពេលដែលពួកគេទាំង២មានអាយុ ២៥ឆ្នាំ ក៏បានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។ អ្នកទាំង ២ ជួលផ្ទះរស់នៅជិតច្បារអំពៅ។ ថ្លៃឈ្នួលផ្ទះក្នុងមួយខែគឺ ១០០ដុល្លារ។

ក្រោយពីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ អ្នកទាំង២ បានទិញទូរទស្សន៍។ ក្រោយមកនៅពេលដែលម្តាយរបស់ស្រីពៅដែលមកពីខេត្តបាត់ដំបងមកលេងភ្នំពេញ គាត់បានទិញកង្ហារឲ្យអ្នកទាំង២។ ហើយម្តាយរបស់ស្រីពៅបានទិញខ្សែកង្ហារស្រីពៅផងដែរ។

ប្រាក់ខែរបស់សីហាក្នុងមួយខែ គឺ ៤០០ដុល្លារ ឯស្រីពៅគឺ ៣០០ដុល្លារ។ ដូច្នោះ សរុប ៧០០ដុល្លារ។ អ្នកទាំង២ ចំណាយ៥០០ដុល្លារពីប្រាក់នោះដើម្បីជីវភាពរស់នៅ ហើយសន្សំលុយចំនួន ២០០ដុល្លារ។ ប្រាក់ដែលសន្សំនោះ គឺបញ្ចូលទៅក្នុងគណនីធនាគារដែលដាក់ឈ្មោះរបស់ស្រីពៅ។ បច្ចុប្បន្ន ប្រាក់សន្សំរបស់អ្នកទាំង២ មាន ៣០០០ដុល្លារ។

តើនៅក្នុងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកទាំង២ ទ្រព្យសម្បត្តិណាជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក និងទ្រព្យសម្បត្តិណាជាទ្រព្យសម្បត្តិរួម?

[ចម្លើយ]

ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់សីហា

- ម៉ូតូហុងដា ឌ្រីម
- រថយន្ត កាមេរី
- ប្រាក់សន្សំមុនពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ចំនួន៥០០ដុល្លារ

ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់ស្រីពៅ

- ម៉ូតូ NEX
- ដីស្រែនៅខែបាត់ដំបង
- ប្រាក់សន្សំមុនពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ចំនួន ៣០០ដុល្លារ
- ខ្សែកដែលទទួលបានពីម្តាយ

ទ្រព្យសម្បត្តិរួម

- ទូរទស្សន៍
- កង្ហារ
- ប្រាក់សន្សំក្រោយការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ចំនួន ៣០០០ដុល្លារ

(២) តើកម្មសិទ្ធិអវិភាគជាអ្វី

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ២០២

ស្ថានភាពដែលបុគ្គលច្រើននាក់មានកម្មសិទ្ធិស្របទៅតាមភាគចំណែករបស់ខ្លួនដែលគិតទៅតាមចំនួននៅលើទ្រព្យតែមួយ ហៅថា កម្មសិទ្ធិអវិភាគ។

ឧទាហរណ៍ថា ខ្ញុំមានចំណែកនៃទ្រព្យរួមចំនួន៥០%ទៅលើដីមួយ នោះមិនមែនមានន័យថាខ្ញុំជាម្ចាស់ពាក់កណ្តាលខាងលិច ឬ មានសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិលើទៅពាក់កណ្តាលខាងកើតនៃដីនោះ នោះទេ។ ដូច្នោះ មានន័យថា ខ្ញុំមានសិទ្ធិពាក់កណ្តាលទៅលើសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិទាំងស្រុងនៃដីនោះ។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ២០៤

ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិអវិភាគម្នាក់ៗ អាចធ្វើអនុប្បទាន ឬ ដាក់ជាប្រាក់ភោគនូវចំណែករបស់ខ្លួនបាន។
ម្ចាស់បំណុលនៃម្ចាស់កម្មសិទ្ធិអវិភាគនេះ អាចរឹបអូសចំណែកនោះបាន។

(៣) ការទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាព ចំពោះកាតព្វកិច្ច

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៥

ប្តីប្រពន្ធត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាព ចំពោះកាតព្វកិច្ចដែលកំណត់ខាងក្រោមនេះ ៖

ក. សោហ៊ុយដើម្បីរក្សាជីវភាពរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ និង សោហ៊ុយដើម្បីការអប់រំ ឬ ការព្យាបាល ថែទាំកូន ជាអាទិ៍។

ខ. កាតព្វកិច្ច និង ករណីយកិច្ចផ្សេងៗទៀត ដែលប្តី ឬ ប្រពន្ធទាំងសងខាងបានព្រមព្រៀងតាម លិខិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ជាមួយម្ចាស់បំណុល នៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬ កាតព្វកិច្ច និង ករណីយកិច្ចផ្សេងៗទៀត ដែលប្តី ឬ ប្រពន្ធនាម្នាក់បានទទួលបន្ទុក ដោយមានការ យល់ព្រមតាមលិខិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ពីប្រពន្ធ ឬ ប្តីម្ខាង ទៀត នៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍។

គ. សោហ៊ុយដើម្បីគ្រប់គ្រង និង រក្សាទ្រព្យសម្បត្តិរួម។

ករណីសិក្សា

ក្រោយពីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ៣ឆ្នាំក្រោយមក ស្រីពៅបានបង្កើតកូនប្រុសម្នាក់ឈ្មោះ ចិត្រា។ ក្រោយពីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ៥ឆ្នាំ ប្រាក់សន្សំរបស់សីហា និង ស្រីពៅបានកើនឡើងដល់ ១២០០០ដុល្លារ។ អ្នកទាំង២ បានគិតថានឹងទិញផ្ទះល្វែងនៅក្បែរពោធិ៍ចិនតុង។ ផ្ទះនោះ មានតម្លៃ សរុបរួមទាំងដី ៥០០០០ដុល្លារ។ ដូច្នោះ អ្នកទាំង ២ បានខ្ចីលុយពីធនាគារចំនួន៤០០០០ដុល្លារ ហើយបានដកលុយរបស់ខ្លួនឯង ចំនួន១០០០០ដុល្លារ សរុប ៥០០០០ដុល្លារ បង់ទៅឲ្យអ្នកលក់ ហើយបានទិញយកផ្ទះនោះ។ អ្នកទាំង ២ បានធ្វើកិច្ចសន្យាឥណទានជាមួយនឹងធនាគារ។ កិច្ច សន្យាឥណទាននោះ មានខ្លឹមសារថា នឹងសងប្រាក់កម្ចីទាំងអស់ចំនួន៤០០០០ដុល្លារ ដោយធ្វើការ សងចំនួនប្រាក់៤០០ដុល្លារជារៀងរាល់ខែ រយៈពេល១០០ខែ ស្មើនឹង៨ឆ្នាំ៤ខែ។ សីហា និង ស្រីពៅ បានចុះហត្ថលេខាទាំងពីរនាក់ក្នុងនាមជាកូនបំណុល លើកិច្ចសន្យាឥណទាននោះ។ អ្នកទាំងពីរ បានចុះបញ្ជីដាក់ឈ្មោះរួមថា សីហា និង ស្រីពៅ ចំពោះដីនិងផ្ទះថ្មីនោះ។

ចិត្រាដែលជាកូនរបស់សីហា និង ស្រីពៅ មានជម្ងឺបេះដូងតាំងពីកំណើត។ ដើម្បីព្យាបាលជម្ងឺ នោះ ចាំបាច់ត្រូវតែទទួលការវះកាត់នៅមន្ទីរពេទ្យក្នុងទីក្រុងបាងកក។ ដើម្បីព្យាបាលចាំបាច់ត្រូវ ចំណាយប្រាក់សរុបចំនួន១០០០០ដុល្លារ។ ដូច្នោះ សីហា បានខ្ចីលុយពីមិត្តភក្តិរៀននៅសាកលវិទ្យា ល័យចំនួន ១០០០០ដុល្លារ។ សីហា និង ស្រីពៅ បានយកចិត្រាទៅធ្វើការវះកាត់នៅមន្ទីរពេទ្យក្នុងទី ក្រុងបាងកក ហើយជម្ងឺរបស់ចិត្រាក៏បានជាសះស្បើយ។

សីហាគិតថា ចង់មានទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងស្មីដែលជាសិស្សប្អូននៅកន្លែងធ្វើការដោយសំងាត់ មិនឲ្យស្រីពៅដឹង។ ដូច្នោះ សីហាបានខ្ចីលុយពីប្អូនប្រុសចំនួន១០០០ដុល្លារ ហើយបានទិញទូរស័ព្ទ សំលៀកបំពាក់ និង គ្រឿងអលង្ការ។ បន្ទាប់មកបានធ្វើជាការឲ្យទៅស្មី។

តើសីហា និង ស្រីពៅត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយសារមតិភាពចំពោះកាតព្វកិច្ចខាងក្រោមនេះដែរឬទេ?

- កាតព្វកិច្ចចំពោះធនាគារនូវប្រាក់ចំនួន៤០០០០ដុល្លារ
- កាតព្វកិច្ចចំពោះមិត្តភក្តិរៀនសាកលវិទ្យាល័យជាមួយសីហានូវប្រាក់ចំនួន១០០០០ដុល្លារ
- កាតព្វកិច្ចចំពោះប្អូនប្រុសរបស់សីហានូវប្រាក់ចំនួន១០០០ដុល្លារ

ចម្លើយ

កាតព្វកិច្ច៤០០០០ដុល្លារចំពោះធនាគារ គឺជាកាតព្វកិច្ចដែលប្តីប្រពន្ធទាំងសងខាងបានព្រមព្រៀងគ្នាដោយលាយលក្ខណ៍អក្សរ។ ដូច្នោះ អ្នកទាំងពីរត្រូវ ទទួលខុសត្រូវដោយសារមតិភាព។

កាតព្វកិច្ចចំនួន ១០០០០ដុល្លារ ដែលសីហាមានចំពោះមិត្តភក្តិរៀននៅសាកលវិទ្យាល័យជាមួយគ្នា គឺជាកាតព្វកិច្ចដែលប្រើប្រាស់ដើម្បីថ្លៃព្យាបាលកូន ដូច្នោះ អ្នកទាំងពីរត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយសារមតិភាព។

កាតព្វកិច្ចចំនួន១០០០ដុល្លារដែលសីហាមានចំពោះប្អូនប្រុស គឺជាកាតព្វកិច្ចដើម្បីអំពើសាវា របស់សីហា ដូច្នោះ ស្រីពៅមិនត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយសារមតិភាពទេ។

(៤) ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៦

១.បើគ្មានការយល់ព្រមពីប្តីប្រពន្ធទាំងសងខាងទេ ទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធមិនអាចយកទៅលក់ ឬ ធ្វើការចាត់ចែងផ្សេងទៀតបានឡើយ។

២.ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើក៏ដោយ បើមានស្ថានភាពមិនអាចជៀសវាងបានសម្រាប់ការថែទាំជីវភាពរួមក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង ដើម្បីរក្សាជីវភាពរស់នៅ នោះប្តីប្រពន្ធណាម្នាក់ អាចលក់ ឬ ធ្វើការចាត់ចែងផ្សេងទៀត នូវទ្រព្យសម្បត្តិរួមបាន ដោយទទួលការអនុញ្ញាតពីតុលាការ។

៣.ក្នុងករណីដែលប្តី ឬ ប្រពន្ធណាម្នាក់ បានលក់ ឬ ធ្វើការចាត់ចែងផ្សេងទៀតនូវទ្រព្យសម្បត្តិរួម ដោយគ្មានការយល់ព្រមពីសហព័ទ្ធម្នាក់ទៀតផង និង គ្មានការអនុញ្ញាតពីតុលាការផង សហព័ទ្ធដែលមិនបានផ្តល់ការយល់ព្រម អាចទាមទារឲ្យលុបចោលនូវការចាត់ចែងនោះ ទៅតុលាការបាន នៅក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ)ឆ្នាំ គិតចាប់ពីពេលដែលបានដឹងអំពីការចាត់ចែងនោះ បើទ្រព្យសម្បត្តិរួមដែលត្រូវបានចាត់ចែងនោះ ជាអចលនវត្ថុនៃការអាស្រ័យនៅ និង នៅក្នុងអំឡុងពេល ១

**(មួយ)ឆ្នាំ គិតចាប់ពីពេលដែលបានដឹងអំពីការចាត់ចែងនោះ បើទ្រព្យសម្បត្តិរួមដែលត្រូវបាន
ចាត់ចែងនោះ ជាទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងៗ**

ករណីសិក្សា

សីហា និង ស្រីពៅបានទិញផ្ទះល្វែងដែលនៅជិតពោធិ៍ចិនតុង និងចាប់ផ្តើមស្នាក់នៅទីនោះ ជាមួយនឹងកូនឈ្មោះចិត្រា។ ប៉ុន្តែ សីហាបានចាប់ផ្តើមទំនាក់ទំនងលួចលាក់ជាមួយសិស្សប្អូន ឈ្មោះរស្មី ដោយមិនឲ្យស្រីពៅដឹង។ បន្ទាប់មក ១ឆ្នាំក្រោយ សីហាបានចេញពីផ្ទះនៅពោធិ៍ចិនតុង ហើយបានចាប់ផ្តើមរស់នៅជាមួយរស្មីនៅផ្ទះក្បែរជ្រោយចង្វារ។ សីហាបានផ្លាស់ប្តូរលេខទូរស័ព្ទថ្មី និងឈប់ធ្វើការទាក់ទងជាមួយនឹងស្រីពៅ។ ម្យ៉ាងទៀត សីហាបានឈប់ផ្តល់ប្រាក់សម្រាប់ជីវភាព ឲ្យទៅស្រីពៅ។ ស្រីពៅចាំបាច់ត្រូវបង់ប្រាក់៤០០ដុល្លារនៃប្រាក់ឥណទានជារៀងរាល់ខែដោយម្នាក់ ឯង។ ហើយ ស្រីពៅចាំបាច់ត្រូវបង់ថ្លៃទូរស័ព្ទ ថ្លៃទឹក ថ្លៃហ្គាស ថ្លៃម្ហូបអាហារ ថ្លៃជីវភាពផ្សេងទៀត ទាំងអស់ដោយម្នាក់ឯង។ ថ្លៃជីវភាពទាំងនេះគឺ សរុបប្រហែលជា៣០០ដុល្លារជារៀងរាល់ខែ។

ដូច្នោះ ស្រីពៅគិតថា នឹងលក់ផ្ទះនៅពោធិ៍ចិនតុងឲ្យទៅតតិយជន ហើយរើសទៅនៅផ្ទះថោកៗ។ ស្រីពៅបានស្វែងរកអ្នកដែលចង់ទិញផ្ទះនោះ។ ខណៈនោះ អ្នកដែលស្គាល់គ្នាបាននិយាយ មកកាន់ស្រីពៅថា ចង់ទិញផ្ទះនោះក្នុងតម្លៃ៤៥០០០ដុល្លារ។ ស្រីពៅ គិតថា ចង់លក់ផ្ទះនោះក្នុង តម្លៃនេះឲ្យទៅអ្នកនោះ។

នៅពេលនោះ តើស្រីពៅអាចលក់ផ្ទះនោះទាំងស្រុងឲ្យទៅអ្នកស្គាល់គ្នានោះបានដែរឬទេ?

ចម្លើយ

ក្នុងករណីមិនមានការយល់ព្រមពីសីហា ស្រីពៅមិនអាចចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមបានទេ។

ករណីសិក្សា

តើស្រីពៅអាចលក់ចំណែករបស់ខ្លួនឲ្យទៅអ្នកស្គាល់គ្នាដោយមិនមានការយល់ព្រមពីសីហា បានដែរឬទេ?

ចម្លើយ

ក្នុងករណីទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ ប្រសិន បើគ្មានការយល់ព្រមពីភាគីម្ខាងទេ នោះមិន អាចចាត់ចែងចំណែករបស់ខ្លួនបានឡើយ។ នេះជាករណីលើកលែងនៃមាត្រា ២០៤ ក្នុងក្រមរដ្ឋប្ប វេណី។ នៅក្នុងករណីសិក្សានេះ ដោយសារតែគ្មានការយល់ព្រមពីសីហាទេ ដូច្នោះ ស្រីពៅមិនអាច ចាត់ចែងចំណែករបស់ខ្លួនបានឡើយ។

ករណីសិក្សា

ស្រីពៅ បានគិតថានឹងធ្វើការទាក់ទងទៅកាន់សីហាដែរ ប៉ុន្តែទោះបីយ៉ាងណាក្តី ក៏នាងមិន ទាក់ទងដែរ។ ដូច្នោះ ស្រីពៅ មិនអាចទទួលបានការយល់ព្រមឲ្យលក់ផ្ទះពីសីហាឡើយ។ តើក្នុងករណី នេះ ស្រីពៅគួរធ្វើយ៉ាងដូចម្តេច?

ចម្លើយ

ប្រសិនបើមានការអនុញ្ញាតពីតុលាការ ស្រីពៅមិនត្រឹមតែអាចលក់ចំណែករបស់ខ្លួនប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងអាចលក់ចំណែករបស់សីហាឲ្យទៅអ្នកស្គាល់គ្នាបានទៀតផង។

ករណីសិក្សា

ដោយសារតែស្រីពៅមិនបានដឹងអំពីបញ្ញត្តិនៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដូច្នោះហើយ នាងបានលក់ចំណែកនៃផ្ទះរបស់នាងឲ្យទៅអ្នកស្គាល់គ្នាក្នុងតម្លៃ២០០០០ដុល្លារដោយមិនបានទទួលការយល់ព្រមពីតុលាការ។ បន្ទាប់មក នាងបានជួលផ្ទះនៅច្បារអំពៅនិងបានចាប់ផ្តើមរស់នៅតែ២នាក់ជាមួយនិងចិត្រា។

ក្នុងករណីនេះ កិច្ចសន្យាលក់ទិញរវាងស្រីពៅ និង អ្នកស្គាល់គ្នា មានសុពលភាពដែរឬទេ? អ្នកស្គាល់គ្នា អាចធ្វើលទ្ធកម្មនូវសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិនៃចំណែកនៃផ្ទះបានឬទេ?

ចម្លើយ

ផ្អែកតាមមាត្រា ៩៧៦ កថាខណ្ឌទី ៣ ក្នុងករណីដែលប្តី ឬ ប្រពន្ធណាម្នាក់បានលក់ទ្រព្យសម្បត្តិរួម ដោយគ្មានការយល់ព្រមពីសហព័ទ្ធម្នាក់ទៀត និងគ្មានការអនុញ្ញាតពីតុលាការ សហព័ទ្ធដែលមិនបានផ្តល់ការយល់ព្រមអាចលុបចោលកិច្ចសន្យាបាន។ ប៉ុន្តែ អាចនិយាយម្យ៉ាងបានថា កិច្ចសន្យានឹងមានសុពលភាពរហូតដល់តុលាការលុបចោល។ ដូច្នោះ កិច្ចសន្យារវាងស្រីពៅ និង អ្នកស្គាល់គ្នា មានសុពលភាព។

ប៉ុន្តែ យោងតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណីមាត្រា ១៣៥ ដើម្បីធ្វើលទ្ធកម្មសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិលើចំណែកនៃផ្ទះ អ្នកស្គាល់គ្នាត្រូវធ្វើការចុះបញ្ជីផ្ទេរកម្មសិទ្ធិលើចំណែកនោះ។

ផ្អែកតាម ប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពី នីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីអំពីសិទ្ធិប្រត្យក្សទាក់ទងនឹងក្រមរដ្ឋប្បវេណីមាត្រា ១០ កថាខណ្ឌទី ១ ពាក្យសុំចុះបញ្ជី ចាំបាច់ត្រូវធ្វើឡើងរួមគ្នាដោយស្រីពៅ និង អ្នកស្គាល់គ្នា។ ការចុះបញ្ជីផ្ទះនេះ គឺជាការចុះបញ្ជីរួមគ្នាដោយស្រីពៅ និង សីហា។ ប្រសិនបើ មន្ត្រីចុះបញ្ជីដឹងថា ស្រីពៅ និង សីហាជាប្តីប្រពន្ធ មន្ត្រីចុះបញ្ជីនឹងគិតដូចតទៅ ៖ “ផ្ទះនេះ គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ។ ដូច្នោះ ទោះបីជា ចំណែករបស់ស្រីពៅផ្ទាល់ខ្លួនក៏ដោយ ដើម្បីលក់ឲ្យទៅអ្នកស្គាល់គ្នា ចាំបាច់ត្រូវមានការយល់ព្រមពីសីហា ឬ ការអនុញ្ញាតពីតុលាការ។ ប៉ុន្តែ ស្រីពៅមិនបានទទួលការយល់ព្រមពីសីហា ឬ ការអនុញ្ញាតពីតុលាការទាំងអស់។ ដូច្នោះ ពាក្យសុំចុះបញ្ជីបែបនេះមិនអាចទទួលស្គាល់បានឡើយ”។ ក្នុងករណីនេះ មន្ត្រីចុះបញ្ជីនឹងគិតថា លើកចោលពាក្យសុំចុះបញ្ជី។

ករណីសិក្សា

ស្រីពៅបានលក់ចំណែកនៃផ្ទះទៅឲ្យអ្នកស្គាល់គ្នា ហើយក៏បានបញ្ចប់ការចុះបញ្ជីផ្ទេរសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិលើចំណែកនោះផងដែរ។ អ្នកស្គាល់គ្នា បានចាប់ផ្តើមរស់នៅផ្ទះនោះ។ បន្ទាប់មក ស្រីពៅបានសងប្រាក់ឥណទានមួយផ្នែករបស់ធនាគារដោយថ្លៃលក់ផ្ទះចំនួន២០០០០ដុល្លារ។ ឥណទានរបស់

ធនាគារ នៅសល់ចំនួន២០០០០ដុល្លារទៀត។ ស្រីពៅបានពិភាក្សាជាមួយធនាគារ សុំឲ្យបញ្ចុះការ បង់ឥណទានជារៀងរាល់ខែពី៤០០ដុល្លារមកត្រឹម១៥០ដុល្លារ។ បន្ទាប់មក ស្រីពៅបានចាប់ផ្តើម ជួលផ្ទះរស់នៅដែលមានតម្លៃថ្លៃឈ្នួលចំនួន ៥០ដុល្លារនៅមុំច្បារអំពៅ ២នាក់ជាមួយនឹងចិត្រា។

រយៈពេល ១ឆ្នាំចាប់ពីពេលនោះមក សីហាបានបែកគ្នាជាមួយរស្មី ហើយបានត្រឡប់មកផ្ទះ របស់ស្រីពៅវិញ។ ស្រីពៅ មិនបានលើកលែងរឿងរបស់សីហានោះទេ។ ប៉ុន្តែ នាងបានមើលទៅ ចិត្រាដែលកំពុងតែហៅសីហាថា “ ប៉ា ប៉ា ” ដើម្បីចិត្រា ស្រីពៅបានលើកលែងឲ្យសីហា។ ហេតុ ដូច្នោះ អ្នកទាំង ៣ បានចាប់ផ្តើមរស់នៅជាមួយគ្នាម្តងទៀតនៅផ្ទះនៅច្បារអំពៅ។

សីហាដឹងថា អ្នកស្គាល់គ្នាជាមួយស្រីពៅកំពុងរស់នៅផ្ទះនៅពោធិ៍ចិនតុង ហើយក៏ភ្ញាក់ផ្អើល។ ដោយសារតែសីហាចូលចិត្តផ្ទះនោះ ក៏គិតថាចង់ទៅរស់នៅផ្ទះនោះម្តងទៀត។ ដូច្នោះ សីហាបាន ស្នើរសុំទៅកាន់អ្នកស្គាល់គ្នានោះឲ្យលក់ចំណែកនៃផ្ទះមកឲ្យស្រីពៅមកទៀតដែរ ប៉ុន្តែអ្នកស្គាល់គ្នា នោះបានបដិសេធសំណើរនេះ។ ក្នុងករណីនេះ តើសីហាអាចយកចំណែកនៃផ្ទះត្រលប់មកវិញបាន ទេ?

ចម្លើយ

សីហា អាចទាមទារឲ្យលុបចោលកិច្ចសន្យាលក់ទិញចំណែកនៃផ្ទះទៅកាន់តុលាការបាន។ តុលាការ នឹងចេញដីការសម្រេចលុបចោលកិច្ចសន្យាលក់ទិញនោះ។

(៥) ការអាស្រ័យនៅទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៧

១. ប្តីប្រពន្ធម្នាងអាចអាស្រ័យនៅអចលនវត្ថុដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់សហព័ទ្ធម្នាង ទៀត ហើយដែលត្រូវប្រើសម្រាប់ការអាស្រ័យនៅរបស់គ្រួសារបាន។

២. ក្នុងករណីដែលប្តីប្រពន្ធម្នាងអាស្រ័យនៅអចលនវត្ថុដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ទោះបីជាសហព័ទ្ធម្នាងទៀតបានចាត់ចែងអចលនវត្ថុនោះក៏ដោយ ក៏អាចបន្ត អាស្រ័យនៅអចលនវត្ថុនោះបានដែរ។

ករណីសិក្សា

ដោយសារតែសីហាចុញទ្រាន់នឹងការទាមទារឲ្យលុបចោលកិច្ចសន្យាលក់ទិញទៅកាន់ តុលាការពេក ក៏លះបង់ការត្រឡប់ទៅរស់នៅផ្ទះនៅពោធិ៍ចិនតុងនោះវិញ។ ដូច្នោះ សីហា បានលក់ ចំណែករបស់ខ្លួនឲ្យទៅអ្នកស្គាល់គ្នាជាមួយសីហាដែលកំពុងរស់នៅផ្ទះនៅពោធិ៍ចិនតុងនោះ។ ថ្លៃ លក់មានតម្លៃ ២០០០០ដុល្លារ។ សីហាបានយកប្រាក់ចំនួន ២០០០០ដុល្លារនោះ សងត្រឡប់នូវ ឥណទានរបស់ធនាគារ។ បច្ចុប្បន្ន សីហាកំពុងរស់នៅជាមួយស្រីពៅ និង ចិត្រា ជាមួយគ្នានៅផ្ទះ នៅច្បារអំពៅ។

១ឆ្នាំក្រោយមក ឪពុករបស់សីហាបានស្លាប់។ ក្រោយពីលទ្ធផលនៃការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយការពិភាក្សា សីហាបានទទួលសន្តិកម្មផ្ទះពីឪពុក។ ផ្ទះនោះជាផ្ទះល្ងែងដែលនៅជិតជួរ

ដើមគ។ ផ្អែកតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧២ កថាខណ្ឌទី ២ ផ្ទះនោះជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក របស់សីហា។ សីហាបានរើទៅផ្ទះនោះនិងចាប់ផ្តើមរស់នៅជាមួយស្រីពៅ និងចិត្រា។

១ឆ្នាំក្រោយមក នៅលើ FACEBOOK របស់សីហាបានទទួលសារពីរស្តីថា “អូននៅនឹកបង”។ សីហា បានចាប់ផ្តើមជួបជាមួយរស្មី ហើយបានចាប់ផ្តើមទំនាក់ទំនងម្តងទៀតដោយលាក់នឹងស្រី ពៅ។ ១ឆ្នាំក្រោយមក សីហាបានលែងលះជាមួយស្រីពៅ ហើយគិតថា ចង់ទៅរស់នៅជាមួយរស្មី។ ដូច្នោះ សីហា បានស្នើរចំពោះស្រីពៅថា ខ្ញុំចង់លែងលះ។ ប៉ុន្តែ ស្រីពៅ មិនបានឆ្លើយតបនឹងការ លែងលះនោះទេ។ ហេតុនេះ សីហាបាននិយាយចំពោះស្រីពៅថា “ផ្ទះនេះជាផ្ទះរបស់ខ្ញុំ នាងចេញ ពីផ្ទះនេះជាមួយចិត្រាទៅ”។ ក្នុងករណីនេះ តើស្រីពៅត្រូវតែចេញពីផ្ទះដែរឬ ទេ?

ចម្លើយ

ទោះបីជាផ្ទះនោះជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់សីហាក៏ដោយ ក៏ស្រីពៅអាចអាស្រ័យនៅ លើផ្ទះនោះបានដែរ។

ករណីសិក្សា

ដោយសារតែស្រីពៅមិនព្រមចេញពីផ្ទះនៅផ្សារដើមគ សីហាបានចេញពីផ្ទះនោះហើយបាន ចាប់ផ្តើមជីវភាពនៅផ្ទះរបស់រស្មីដែលនៅជ្រោយចង្វារ។ រស្មីបាននិយាយចំពោះសីហាថា “ចង់រស់ នៅផ្ទះថ្មីជាមួយគ្នា ”។ ដូច្នោះ សីហាគិតថានឹងលក់ផ្ទះដែលស្រីពៅកំពុងរស់នៅនៅច្បារអំពៅ ហើយ យកលុយនៅទៅទិញផ្ទះថ្មី។ សីហាបានពឹងពាក់ភ្នាក់ងារអចលនវត្ថុ ហើយបានរកឃើញអ្នកទិញ។ អ្នកទិញបានទៅផ្ទះនោះមើលមុននឹងចុះកិច្ចសន្យាលក់ទិញជាមួយសីហា។ ខណៈនោះ ក៏ដឹងថា ស្រីពៅ និង ចិត្រាកំពុងតែរស់នៅ។ ដូច្នោះហើយ អ្នកទិញបានបញ្ជាក់ពីស្ថានភាពនោះជាមួយសី ហា។

សីហាបានហៅទូរស័ព្ទទៅកាន់ស្រីពៅថា “ដោយសារតែខ្ញុំសម្រេចចិត្តលក់ផ្ទះនោះហើយ អ ញ្ជឹងសូមចេញពីផ្ទះនេះក្នុងខែនេះ ”។ បន្ទាប់មក សីហាបានពន្យល់ទៅកាន់អ្នកទិញថា “អ្នកទាំងពីរ នោះនឹងចេញពីផ្ទះនេះក្នុងខែនេះ ។ ដូច្នោះ ចាប់ពីខែក្រោយ អ្នកអាចប្រើផ្ទះនេះបានហើយ ” ។ ដូច្នោះ អ្នកទិញបានយល់ព្រម ហើយបានចុះកិច្ចសន្យាលក់ទិញជាមួយសីហា ម្យ៉ាងទៀតបានចុះ បញ្ជីផ្ទេរកម្មសិទ្ធិពីសីហាទៅ អ្នកទិញ។ ថ្លៃលក់មានតម្លៃ ១០០០០០ដុល្លារ។

ខែបន្ទាប់មក អ្នកទិញបានទៅផ្ទះនោះ ប៉ុន្តែ ស្រីពៅ និង ចិត្រាកំពុងរស់នៅទីនោះនៅឡើយ។ ក្នុងករណីនេះ តើអ្នកទិញអាចទាមទារឲ្យចំពោះស្រីពៅ និងចិត្រា ឲ្យចេញពីផ្ទះដោយផ្អែកលើសិទ្ធិ កម្មសិទ្ធិនៃផ្ទះបានដែរឬទេ?

ចម្លើយ

យោងតាម ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧៧ កថាខណ្ឌទី ២ អ្នកទិញមិនអាចទាមទារចំពោះស្រី ពៅឲ្យចុះចេញពីអាគារនោះបានទេ។

ប៉ុន្តែ អ្នកទិញអាចលុបចោលកិច្ចសន្យាលក់ទិញដោយផ្អែកតាមការភាន់ច្រឡំបាន។

(៦) សោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧១

ប្តីប្រពន្ធ ត្រូវមានចំណែកបន្ទុកលើសោហ៊ុយដែលកើតចេញពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយពិចារណា ទៅលើទ្រព្យសម្បត្តិ ប្រាក់ចំណូល និង ស្ថានភាពផ្សេងទៀត។

ករណីសិក្សា

ជាចុងក្រោយ សីហា មិនអាចលក់ផ្ទះនៅផ្សារដើមគបាន ហើយស្រីពៅ និង ចិត្រាកំពុងបន្ត រស់នៅលើផ្ទះនោះទៀត។ សីហាកំពុងរស់នៅផ្ទះរបស់ស្រីពៅនៅជ្រោយចង្វារ។

សីហាគិតថាចង់លែងលះជាមួយស្រីពៅ ប៉ុន្តែ ស្រីពៅបានគិតពីចិត្រា ហើយក៏ស្នាក់ស្នើរចំពោះការ លែងលះនោះ។

ដោយសារតែក្រុមហ៊ុនទេសចរណ៍ដែលស្រីពៅកំពុងធ្វើការបានក្ស័យធន បច្ចុប្បន្ន នាងកំពុង តែធ្វើការនៅភោជនីយដ្ឋាន។ ប្រាក់ខែជារៀងរាល់ខែគឺ ១៥០ដុល្លារ។ ស្រីពៅ ត្រូវការប្រាក់ចំនួន ២០០ដុល្លារក្នុង១ខែ ដើម្បីប្រើប្រាស់សម្រាប់ថ្លៃជីវភាពដូចជា ថ្លៃភ្លើង ថ្លៃទឹក ថ្លៃប្តាស ថ្លៃម្ហូប អាហារ និង ថ្លៃសម្លៀកបំពាក់។ ជារៀងរាល់ខែ នាងត្រូវការ៣០ដុល្លារសម្រាប់ថ្លៃសាលាកូន។ ពេល ទោះបីជាស្រីពៅមានប្រាក់ខែចំនួន ១៥០ដុល្លារក្នុង១ខែក៏ដោយ ដោយសារតែប្រាក់នោះមិន ទាន់គ្រប់គ្រាន់ ដូច្នោះនាងត្រូវការ២៣០ដុល្លារក្នុង ១ខែ ។ បច្ចុប្បន្ន សីហាកំពុងបន្តធ្វើការនៅ ធនាគារ ហើយប្រាក់ខែទទួលបាន៦០០ដុល្លារក្នុង១ខែ។ តើស្រីពៅអាចទាមទារចំពោះសីហាឲ្យ ជួយផ្គត់ផ្គង់ថ្លៃសាលា និង ថ្លៃជីវភាពបានដែរឬទេ?

ចម្លើយ

សោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍ គឺជាសោហ៊ុយដូចខាងក្រោម៖

- ថ្លៃម្ហូបអាហារ
- ថ្លៃភ្លើង ថ្លៃទឹក ថ្លៃប្តាស ថ្លៃទូរស័ព្ទ
- ថ្លៃសម្លៀកបំពាក់
- ថ្លៃព្យាបាល
- ថ្លៃថែទាំកូន
- ថ្លៃសិក្សារបស់កូន
- ផ្សេងទៀត

នៅពេលដែលអ្នកទាំង៣ រស់នៅជាមួយគ្នា សីហា និង ស្រីពៅទទួលបានបន្ទុកចំពោះសោហ៊ុយ អាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ ឧទាហរណ៍ ប្រាក់ចំណូលរបស់សីហា មាន ១៦ ហើយប្រសិនបើ ប្រាក់ចំណូល របស់ស្រីពៅមាន ៤ នោះអំឡុងពេលរស់នៅជាមួយគ្នា នឹងត្រូវយកប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នកទាំងពីរ បញ្ចូលគ្នា ហើយនឹងចំណាយសម្រាប់ជីវភាពគ្រួសារទាំង៣ នាក់។ ក្នុងអំឡុងពេលរស់នៅជាមួយគ្នា ចំណែកនៃការទទួលបានបន្ទុកលើសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍នឹងមិនមានបញ្ហាឡើយ។

ប្រាក់ចំណូលសរុបរបស់សីហា និងស្រីពៅ គឺ ២០ ។ ឧទាហរណ៍៖ ប្រើប្រាស់អស់ ១២ ហើយ ស្រីពៅប្រើប្រាស់អស់ ៥ ចិត្រាប្រើប្រាស់អស់៣។ ប្រសិនបើសីហា និង ស្រីពៅរស់នៅបែកគ្នា ស្រី ពៅនឹងត្រូវចំណាយពីប្រាក់ចំណូលរបស់ខ្លួនដោយយកចំណែករបស់ខ្លួន៥ និងចំណែករបស់ចិត្រា ៣ សរុប ៨។ ប៉ុន្តែ ដោយសារតែប្រាក់ចំណូលរបស់ស្រីពៅមានតែ៤ ដូច្នោះ ៤នេះ មិនគ្រប់គ្រាន់ឡើយ។ ផ្ទុយមកវិញ ដោយសារតែសីហាត្រូវចំណាយតែចំណែករបស់ខ្លួនតែ១២ ប៉ុណ្ណោះ ដូច្នោះនៅ សល់៤។ ដូច្នោះ ស្រីពៅអាចទាមទារចំពោះសីហាឲ្យជួយផ្គត់ផ្គង់ថ្លៃជីវភាពបាន។

(៧) សោហ៊ុយថែទាំក្រោយការលែងលះ

បន្ទុកនៃសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍ មានអានុភាពនៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍។ ដូច្នោះ ហើយ ក្រោយការលែងលះ បញ្ញត្តិនៃបន្ទុកសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍មិនត្រូវបានយកមកអនុវត្តឡើយ។ ដូច្នោះ ប្រសិនបើ សីហា និង ស្រីពៅបានលែងលះគ្នា ស្រីពៅមិនអាចទាមទារចំពោះសីហាឲ្យ បង់សោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍បានឡើយ។ ពេល ក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង បន្ទុកនៃសោហ៊ុយ អាពាហ៍ពិពាហ៍ក្លាយជាបញ្ហា គឺក្នុងអំឡុងពេល ក្រោយការរស់នៅបែកគ្នា និង មុនការលែងលះ។

ចុះប្រសិនបើ បានធ្វើការលែងលះ តើស្រីពៅ និង សីហាអាចទាមទារចំពោះសីហាឲ្យជួយផ្គត់ ផ្គង់ថ្លៃជីវភាពជាអាទិ៍ដោយផ្អែកលើសិទ្ធិបែបណា?

ស្រីពៅអាចទាមទារចំពោះសីហាឲ្យជួយផ្គត់ផ្គង់ថ្លៃជីវភាពរបស់ចិត្រាជាអាទិ៍បាន ដោយផ្អែក តាមបញ្ញត្តិស្តីពី សោហ៊ុយដែលចាំបាច់ដើម្បីគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន (ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ១០៤០ កថាខណ្ឌទី ១) ។ នេះហៅថា ថ្លៃថែទាំកូន។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ១០៤០

១.ឪពុក ឬ ម្តាយ ដែលពុំមានអំណាចមេបា ក្រោយពេលលែងលះគ្នា មានសិទ្ធិចូលរួប និង ប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយកូន និង មានករណីកិច្ចទទួលបន្ទុកលើសោហ៊ុយដែលចាំបាច់ដើម្បី គ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន។

ស្រីពៅ អាចទាមទារចំពោះសីហាឲ្យផ្គត់ផ្គង់ជីវភាពរបស់ខ្លួនបានដោយផ្អែកតាមមាត្រា ៧៦ នៃច្បាប់ស្តីពី អាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ។ នេះហៅថា អាហារកិច្ច។

ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ មាត្រា ៧៦ វាក្យខណ្ឌទី ១

ក្នុងករណីលែងលះគ្នា ភាគីដែលគ្មានកំហុស ហើយខ្វះខាត អាចស្នើសុំអាហារកិច្ចពីភាគម្ខាង ទៀតបាន។ ភាគីខាងក្រោយនេះ ត្រូវតែជួយឧបត្ថម្ភទៅតាមលទ្ធភាពរបស់ខ្លួន។

៤.ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិតាមកិច្ចសន្យា

(១)កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្រពន្ធ

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៦៩

១. ប្តីប្រពន្ធ អាចធ្វើកិច្ចសន្យាអំពីទំនាក់ទំនងទ្រព្យសម្បត្តិ នៅមុន ឬ ក្រោយអាពាហ៍ពិពាហ៍បាន។ ប៉ុន្តែ កិច្ចសន្យានេះ មិនអាចផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិស្តីពីសិទ្ធិទាមទារអាហារភាគពូកែ និង ភាគបម្រុងបានឡើយ។

២. បើប្តីប្រពន្ធមិនបានធ្វើកិច្ចសន្យាពិសេសចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិនោះទេ ទំនាក់ទំនងទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ត្រូវអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនៃកថាភាគទី ២ (ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់)។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧០

១. កិច្ចសន្យាប្តីប្រពន្ធត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ។

ប្តីប្រពន្ធអាចប្រើប្រាស់ទំនាក់ទំនងទ្រព្យសម្បត្តិដែលមានខ្លឹមសារខុសពីប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់តាមរយៈការធ្វើកិច្ចសន្យា។ កិច្ចសន្យាបែបនេះ ហៅថា កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ។

ប្តីប្រពន្ធដែលគិតថានឹងរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ អាចធ្វើកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធមុនការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍បាន។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ប្តីប្រពន្ធក៏អាចធ្វើកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធក្រោយការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ក៏បានដែរ។ ឧទាហរណ៍ ក្រោយពីការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍រយៈពេល៣ឆ្នាំ ប្តីប្រពន្ធក៏អាចធ្វើកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធបានដែរ។

ក្រោយពីការធ្វើកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ប្តីប្រពន្ធក៏អាចធ្វើការផ្លាស់ប្តូរខ្លឹមសារនោះ ឬរំលាយកិច្ចសន្យានោះក៏បានដែរ។

កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ត្រូវតែធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ។ ក្នុងករណីដែលមិនបានធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទេ កិច្ចសន្យានោះនឹងមិនមានសុពលភាពឡើយ។

ប្តីប្រពន្ធអាចធ្វើការសម្រេចចិត្តដោយសេរីអំពីខ្លឹមសារនៃកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ។ ម្យ៉ាងទៀត ទោះបីជាខ្លឹមសារនោះមានលក្ខណៈដូចគ្នាទៅនឹងប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់ក៏ដោយ ក៏មិនមានបញ្ហាអ្វីដែរ។ ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើកិច្ចសន្យានោះ មានខ្លឹមសារដូចទៅនឹងប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់វិញ វាហាក់បីដូចជាគ្មានអត្ថន័យនៃការចុះកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធឡើយ។ ដូច្នោះ ហើយ ក្នុងករណីជាក់ស្តែង ការសម្រេចអំពីខ្លឹមសារនៃកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធឲ្យខុសទៅនឹងប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់គឺជារឿងធម្មតា។ ដូច្នោះហើយ សូមពិនិត្យមើលឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ។

① កិច្ចសន្យាដែលមានខ្លឹមសារថា នាពេលអនាគត យកទ្រព្យសម្បត្តិដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរួម មកធ្វើជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក។

“ប្រាក់ខែរបស់ប្តីប្រពន្ធម្នាក់ៗ នឹងក្លាយជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក។”

② កិច្ចសន្យាដែលមានខ្លឹមសារថា នាពេលអនាគត យកទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក មកធ្វើជាទ្រព្យសម្បត្តិដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរួម។

“ទ្រព្យសម្បត្តិដែលប្តីប្រពន្ធណាម្ខាងទទួលបានដោយ ប្រទានកម្ម សន្តតិកម្ម អថ្វយទាន នៅក្នុង អំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ត្រូវយកមកធ្វើជាទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ។”

③ កិច្ចសន្យាដែលមានខ្លឹមសារទាក់ទងទៅនឹងការទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាពចំពោះកាតព្វ កិច្ច។

“ចំពោះកាតព្វកិច្ចដែលប្តីប្រពន្ធណាម្ខាងទទួលបានដោយឈ្មោះរបស់ខ្លួនឯង ទោះបីជាកាតព្វកិច្ច ដែលមានគោលបំណងបែបណាក៏ដោយ ក៏ប្តីប្រពន្ធម្ខាងទៀតមិនត្រូវទទួលបានដោយសាមគ្គីភាព ដែរ។”

④ កិច្ចសន្យាដែលមានខ្លឹមសារទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ។

“ទោះបីជាគ្មានការយល់ព្រមពីភាគីម្ខាងទៀតក៏ដោយ ក៏ប្តីប្រពន្ធម្ខាងអាចលក់នូវចំណែករបស់ខ្លួន ដែលមានលើទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធបានដែរ។”

ករណីសិក្សា

នៅពេលដែលសីហា និង ស្រីពៅរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍បានធ្វើកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ដែលមានខ្លឹមសារដូចតទៅ៖

១. ប្តីប្រពន្ធទទួលបានសោយហិរិយដីវភាពរបស់ខ្លួនរៀងៗខ្លួន។

២. ក្នុងករណីដែលមានកូន ប្រពន្ធត្រូវទទួលបានសោយហិរិយដីវភាពរបស់កូន។

ក្រោយមក ចិត្រាបានកើត។ ដោយសារតែស្រីពៅមានជម្ងឺ ក៏មិនអាចធ្វើការបាន។ អ្នក ទាំង៣ រស់នៅជាមួយគ្នាជាគ្រួសារមែន ប៉ុន្តែ សីហាមិនចង់ឲ្យសោយហិរិយដីវភាពទៅស្រីពៅទេ ។ ដូច្នេះ តើស្រីពៅអាចទាមទារទៅកាន់សីហាឲ្យជួយផ្គត់ផ្គង់សោយហិរិយដីវភាពបានដែរឬទេ?

ចម្លើយ

ស្រីពៅ និង ចិត្រាមានសិទ្ធិទាមទារអាហារកាតព្វកិច្ចពីសីហា។ ដូច្នេះ ដោយសារតែកិច្ចសន្យា ទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធបែបនេះ ផ្ទុយទៅនឹងបញ្ញត្តិនៃសិទ្ធិទាមទារអាហារកាតព្វកិច្ច ហេតុនេះ វានឹង មោឃភាព ។ ដូច្នេះ ស្រីពៅអាចទាមទារចំពោះសីហាឲ្យជួយផ្គត់ផ្គង់សោយហិរិយដីវភាពរបស់ខ្លួន និង សីហាបាន។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ១១៤០

១. ញាតិ ក្លាយជាជនដែលមានករណីកិច្ចត្រូវផ្គត់ផ្គង់អាហារកាតព្វកិច្ច តាមទំហំ និង លំដាប់ដូច ខាងក្រោមនេះ ៖

ទី ១ ញាតិដែលរស់នៅជាមួយគ្នា។

ករណីសិក្សា

នៅពេលដែលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ សីហា និង ស្រីពៅបានចុះកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ដែលមានខ្លឹមសារដូចតទៅ៖

១.ទ្រពសម្បត្តិដែលប្តីប្រពន្ធទទួលបាននៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ នឹងក្លាយជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់ប្តីទាំងអស់។

២.ក្នុងករណីដែលប្តីប្រពន្ធលែងលះ ប្រពន្ធត្រូវតែប្រគល់ទ្រព្យសម្បត្តិទាំងអស់ឲ្យទៅប្តី។

ស្រីពៅបានយកប្រាក់ខែរបស់ខ្លួនទៅសន្សំទុកក្នុងគណនីធនាគារ។ បច្ចុប្បន្ន ប្រាក់សន្សំរបស់ស្រីពៅមាន២០០០ដុល្លារ។ ក្រោយមកសីហា និង ស្រីពៅបានសម្រេចចិត្តលែងលះ។ សីហាបានទាមទារចំពោះស្រីពៅនូវប្រាក់សន្សំចំនួន២០០០ដុល្លារដោយផ្អែកលើភស្តុតាងជាកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ។ តើការទាមទារបែបនេះត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ដែរឬទេ?

ចម្លើយ

ដោយសារតែកិច្ចសន្យាបែបនេះ មានភាពអយុត្តិធម៌ខ្លាំងចំពោះប្រពន្ធ ហើយផ្ទុយនឹងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និង ទំនៀមទំលាប់ល្អ ដូច្នេះនឹងក្លាយជាមោឃភាព។ ដូច្នេះ ស្រីពៅមិនមានភាពចាំបាច់ក្នុងការប្រគល់ប្រាក់សន្សំនៅក្នុងធនាគារចំនួន ២០០០ ដុល្លារនោះឲ្យទៅសីហាទេ។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ៣៥៤

១.ទោះបីជាកាត់នៃកិច្ចសន្យាបានធ្វើការបង្ហាញនូវដោយគ្មានវិការក៏ដោយ ក៏កិច្ចសន្យាត្រូវបានចាត់ទុកជាមោឃៈក្នុងករណីខាងក្រោមនេះ៖

ក.អត្ថន័យនៃកិច្ចសន្យានោះផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិដែលអនុវត្តដោយបង្ខំណាមួយ។

ខ.អត្ថន័យនៃកិច្ចសន្យានោះផ្ទុយនឹងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និង ទំនៀមទម្លាប់ល្អ។

(២) ការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៩៧០

២.ក្នុងករណីដែលប្តីប្រពន្ធបានធ្វើកិច្ចសន្យា ផ្សេងពីប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់ បើមិនបានចុះបញ្ជីទេ មិនអាចយកកិច្ចសន្យានោះមកគតតាំងជាមួយនឹងគតិយជនបានឡើយ។

ច្បាប់ស្តីពី ការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ២៨

១.ពាក្យសុំចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ត្រូវធ្វើរួមគ្នា និងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយប្តីប្រពន្ធ ឬ ដោយបុគ្គលដែលនឹងត្រូវរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។

ចំពោះនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ មានសរសេររក្សាៈក្បាយនៅក្នុងប្រកាសស្តីពី នីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ។

ករណីសិក្សា

នៅពេលដែលស្រីពៅ និងសីហារៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ បានចុះកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធដែលមានខ្លឹមសារដូចតទៅ៖ “ចំពោះកាតព្វកិច្ចដែលប្តីប្រពន្ធលាម្ខាងទទួលបន្ទុកដោយឈ្មោះរបស់ខ្លួនឯង ទោះបីជាកាតព្វកិច្ចដែលមានគោលបំណងបែបណាក៏ដោយ ក៏ ប្តីប្រពន្ធម្ខាងទៀតមិន

ត្រូវទទួលបន្ទុកដោយសាមគ្គីភាពដែរ។” ប៉ុន្តែ អ្នកទាំងពីរមិនអាចចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធនោះបានទេ ។

សីហាបានខ្ចីលុយពីអ្នកស្គាល់គ្នាចំនួន១០០០០ដុល្លារ ដើម្បីព្យាបាលជម្ងឺរបស់ចិត្រាជាកូន។ ប៉ុន្តែ សីហាមិនអាចសងប្រាក់ចំនួន១០០០០ដុល្លារទៅអ្នកស្គាល់គ្នានោះទេ ទោះបីជាកាលកំណត់សងបានមកដល់ក៏ដោយ។ ដូច្នោះ អ្នកស្គាល់គ្នាបានរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននូវដីស្រែនៅខេត្តបាត់ដំបងដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់ស្រីពៅ ដើម្បីធានាការអនុវត្តសិទ្ធិលើបំណុល។ ក្នុងករណីនេះ តើស្រីពៅអាចបដិសេធការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នដោយយកកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធមកធ្វើជាភស្តុតាងបានដែរឬទេ?

ចម្លើយ

ផ្អែកលើបញ្ញត្តិស្តីពីប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់ ទោះបីជាខ្ចីប្រាក់ដោយឈ្មោះរបស់សីហាក៏ដោយ ក៏ស្រីពៅត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាពដែរ។ តើស្រីពៅអាចបដិសេធការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននូវដីស្រែនៅខេត្តបាត់ដំបង ដោយយកកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធមកធ្វើជាភស្តុតាងបានដែរឬទេ?

សីហា និង ស្រីពៅមិនទាន់បានចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធទេ។ ដូច្នោះ ស្រីពៅមិនអាចយកកិច្ចសន្យានោះមកគតាំងចំពោះអ្នកស្គាល់គ្នាបានទេ។

ដូច្នោះ ស្រីពៅមិនអាចបដិសេធចំពោះការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននូវដីស្រែនៅខេត្តបាត់ដំបងបានទេ។

ចប់!